

Rauno Sgirka

**EESTI ETTEVÕTTE KOHUSTUSED SOOME
EHITUSSEKTORISSE SISENEMISEL JA SEAL
TEGUTSEMISEL**

LÕPUTÖÖ

Teenusmajanduse instituut

Majandusarvestuse õppekava

Juhendaja: Kaidi Kallaste

Mõdriku 2021

Autori deklaratsioon ja lihtlitsents

Mina,

Rauno Sgirka, tõendan, et lõputöö on minu kirjutatud. Töö koostamisel kasutatud teiste autorite, sh juhendaja teostele on viidatud õiguspäraselt.

Kõik isiklikud ja varalised autoriõigused käesoleva lõputöö osas kuuluvad autorile ainuisikuliselt ning need on kaitstud autoriõiguse seadusega.

Juhendaja (nimi, allkiri) Kaidi Kallaste, /allkirjastatud digitaalselt/

Lõputöö on kaitsmisele lubatud Teenusmajanduse instituudi direktori korraldusega nr 1-14/59 kuupäev 07.05.2021

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina,

Rauno Sgirka, sünnikuupäev: 01.09.1991, annan Tallinna Tehnikakõrgkoolile (edaspidi kõrgkool) tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose „EESTI ETTEVÕTTE KOHUSTUSED SOOME EHITUSSEKTORISSE SISENEMISEL JA SEAL TEGUTSEMISEL“:

1. reprodutseerimiseks paberkandjal kõrgkooli raamatukogus avaldamise ja säilitamise eesmärgil;
2. elektroonseks avaldamiseks kõrgkooli repositooriumi kaudu;
3. kui lõputöö avaldamisele on instituudi direktori korraldusega kehtestatud tähtajaline piirang, lõputöö avaldada pärast piirangu lõppemist.

Olen teadlik, et nimetatud õigused jäävad alles ka autorile ja kinnitan, et:

1. lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid ega muid õigusi;
2. PDF-failina esitatud töö vastab täielikult kirjalikult esitatud tööle.

09.05.2021 /allkirjastatud digitaalselt/

(kuupäev) (autori allkiri)

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	4
1. ETTEVÕTTE REGISTREERIMINE NING MAKSUKOHUSTUSED SOOMES	7
1.1. Asutamisavaldus ning Y-tunnus	7
1.2. Maksukohustuse selgitamine	8
1.3. Tööandja register.....	10
1.4. Püsiv tegevuskoht.....	11
1.5. Tellijavastutusseadus ning pööratud käibemaks	12
1.6. Ehitussektori kollektiivleping	14
1.7. Töötasud ning kohustuslikud kindlustused.....	16
1.8. Tegevuse peatamine ja lõpetamine	17
2. EMPIIRILISE UURINGU METOODIKA.....	20
3. EHITUSETTEVÕTTE KOHUSTUSTEST JA MAKSUKOORMUSEST SOOMES.....	22
3.1. Ettevõtte tutvustus.....	22
3.2. Potentsiaalne maksukohustus ning vajalik kapitali suurus.....	22
3.3. Kohustuslikud kindlustused	23
3.4. Muud kohustused	26
3.5. Hinnangulise kogukulu kujunemine.....	27
KOKKUVÕTE.....	33
SUMMARY	36
KASUTATUD KIRJANDUS	39
LISAD	42
Lisa 1. Registreerimisavalduse vorm Y1.....	43
Lisa 2 Tulumaksu ettemaksu avalduse vorm 5010	47
Lisa 3 intervjuu küsimused	55

SISSEJUHATUS

Soome on pikka aega olnud Eestile kõige olulisem majandus- ja kaubanduspartner. Peamiste kaubanduspartnerite hulgas on Soome jätkuvalt esikohal ca 14–15% osakaaluga kogukäibest. Ka Eesti ettevõtete huvi Soome turu vastu on pidevalt kasvamas. (Eesti-Soome majandussuhted, 2019)

Kõigil Soome turul osalevatel ning turule pürgivatel ettevõtetel on kohustus täita Soome majandusruumis kehtivaid seaduseid ja maksukohustusi. See seab Eestis tegutsevatele raamatupidajatele kohustuse olla kursis Soome majandusruumis ja maksusüsteemis toimuvaga. Eesti riik annab oma panuse ekspordi edendamisele läbi pilootprogrammide, mis on mõeldud ettevõtetele, kes tegutsevad või planeerivad oma majandustegevuse laiendamist välisriiki – näiteks Soome.

Samuti pakub Eesti riik rahalisi toetusi tegevuse alustamiseks või laiendamiseks tingimusel, et osa müügitulust või majandustegevusest on alates mingist ajaperioodist eksport. Kogemuste ja info rohkuse toel osutub ekspordi sihtriigiks enamus juhtudel Soome. Nii leiabki avalike- kui erakoolitajate poolt loodud raamatupidamislikke seminare ja koolitusprogramme suunatud Soome turule sisenemiseks. Paljud eelnimetatud koolitustest on tasulised ning jaotatud teemade kaupa segmentidesse, millest võib turule siseneja sattuda segadusse. Kuna uuele turule sisenedes napib ettevõtetel kapitali, on tasuta kättesaadav kokkuvõtlik info väga oodatud. Sellised teadmised aitab vältida trahvide maksmist, mis võivad tulla seaduste mittetundmisest ning pakub tuge raamatupidajatele, et tehtav töö on õige ning teadmised ajakohased.

Teema aktuaalsus tuleneb veel Soome maksuameti uuringust, kus toodi välja Eesti taustaga ettevõtete varimajandusega seotud tunnused ja riskid võrreldes teiste turul tegutsevate ettevõtetega. Dokumendist joonistub selgelt välja, et 48% Eesti taustaga ettevõtetest olid maksuvõlglaste ning 29% võlglastest oli võlgnevuse suurus rohkem kui 5000 eurot. Seda on palju rohkem kui Soome taustaga ettevõtetel, kellest 23%-l esines maksuvõlg ning kellest 8% oli võlgnevus suurem kui 5000 eurot. (Varimajandus ja finantskuritegevus, 2019)

Uuringus on näha, et eestlaste tegevus on kasvavas trendis – rohkem ettevõtteid on maksuvõlglates ning ka summad on kasvanud. Uuele turule sisenejale on ülimalt oluline täita kehtivaid nõudeid ning vältida trahve ning maine kahju tegevuse

sihtriigis. Järgnev töö on olemuselt juhendi vormis üles ehitatud ning leiab huvilistes laia kasutust tulevikus.

Tegevuse laiendamisele eelneb alati korralik äriplaan või tegevuseprognoos, mis tugineb turuuuringul ning muudel vajalikel dokumentidel. Samuti tuleb välisriiki majandustegevusega sisenedes end kurssi viia kohalike seaduste ning määrustega. Ajakohase ning aktuaalse info põhjal on võimalik koostada plaane, kas välisturule sisenemine on üldse tasuv ning kas on oodata tulu. Selliste prognooside jaoks on vajalik luua juhend olulistest punktidest turule sisenevale ettevõtjale kui ka teenust pakkuvale raamatupidajale.

Lõputöö eesmärk on välja selgitada võimalikud kohustused Soome ehitussektoris sisenemisel ja seal tegutsemisel, et hinnata Eesti ettevõtte maksukoormust ja potentsiaali ehitusteenuse pakkumisel Soomes. Lõputöös analüüsitakse nii maksukohustusi kui ka nõudeid töötasule, millega peab ettevõtja arvestama konkureerimaks teenuse pakkumisel.

Lõputöö eesmärgi täitmiseks on autor püstitanud järgnevad uurimisülesanded:

- anda ülevaade Soome ehitussektoris sisenemisega kaasnevatest kohustustest ja erisustest;
- koostada empiirilise uuringu metoodika;
- analüüsida ettevõtte tegevusega kaasnevaid kulusid teenuse pakkumisel Soome;
- hinnata ettevõtte potentsiaali Soome ehitusturule sisenemisel ja ehitusteenuse pakkumisel võttes arvesse ehitusteenuse hindu Soomes.

Töös püütakse leida vastuseid küsimustele: millistes registrites on vajalik ettevõtte registreerida, millised on dokumentide esitamise tähtajad/ nõuded, millest peab lähtuma töötasude maksmisel ja deklareerimisel ning milliste ehitussektori iseärasustega tuleb arvestada Soomes.

Esimeses kahes alapeatükis kirjeldatakse ettevõtte asutamist ning Soome maksukeskkonda, Y-tunnuse taotlemist ning milliseid vorme on vaja maksuametile esitada. Samuti kirjeldatakse erinevaid registreid, kus äriühing peab olema registreeritud ning millised potentsiaalsed maksukohustused rakenduvad oma tegevuse alustamisel Soomes.

Kolmandas alapeatükis käsitletakse tellijavastutusseadust. Kirjeldatakse peatöövõtja ja alltöövõtjate vahelisi suhteid ning aruandluskohustust. Samuti tuuakse välja, milliseid andmeid tuleb esitada peatöövõtjale, et tagada ettevõttele võimalus üldse konkureerida hinnapakumiste esitamisel. Lisaks kirjeldatakse töövõtu hierarhiat ning tüüpilisi ärimudeleid. Viimatinimetatud on olulised ettevõtjatele, kes Soome turule sisenevad.

Neljandas alapeatükis tuuakse välja ehitussektori kollektiivlepingus kokkulepitud tasude määrad ning ettekirjutised tööde teostamiseks. Lisaks tuuakse välja, millised miinimumtasud rakenduvad erinevate tasemetega ametikohtadele.

Viiendas alapeatükis kirjeldatakse kuidas toimub oma tegevuse muutumisest teavitamine või oma äritegevuse lõpetamine. Soomes on äritegevus seotud mitmete ametkondadega, kellele tuleb esitada erinevaid vorme ja aruandeid oma tegevuse kohta. Kahjuks need asutused omavahel täna infot ei vaheta ning seetõttu tuleb kõikidest muudatustest teavitada mitmeid osapooli. Lõpetamise või äritegevuse katkestamise protsessi mitte tundmine võib lõppeda trahvide või viiviste rakendumisega.

Ajakohast kirjandust antud teemal on vähe, seetõttu toetub järgnev töö 2021. aastal kehtivatele õigusaktidele, suures osas tuginetakse Soome maksu- ja tolliameti (VERO) juhenditele ning kollektiivlepingutele, mis on informatiivseks aluseks Soome ehitussektoris sisenevale Eesti ehitusettevõtjale. Samuti on kirjutis abiks kõigile, kes soovivad teadmisi värskendada või huvituvad Soome ehitussektoris toimuvast.

1. ETTEVÕTTE REGISTREERIMINE NING MAKSUKOHUSTUSED SOOMES

Äritegevusega alustamisel tuleb ettevõtte registreerida Soome maksuametis, kus selgitatakse ka välja, milline maksukohustus rakendub ettevõttele ning millised tegevusalapõhiselt sätted kohalduvad. Ehitussektoris on kohustus eelnevalt selgeks teha tellijavastutusseadus ning ametiühingu poolt ette seatud reeglid. Toiminguid läbides on rangelt soovituslik omada head soome keele oskust nii kõnes kui ka kirjas. Inglise keelsed dokumendid on vaid osaliselt saadaval ning selle vähene levik võib ettevõtjale tuua kriitilisi ning rahalisi tagajärgi. Eesti keeles on saadaval vaid osaline maksuameti veebipõhine sisu. Asjaajamine Soomes toimub valdavalt soome või rootsi keeles ning paberkandjatel.

1.1. Asutamisavaldus ning Y-tunnus

Äritegevuse alustamine Soomes eeldab, et ettevõtte esitab ettevõtte registreerimise avalduse. Registreerimisavalduse alusel taotleb ettevõtte oma tegevusest olenevalt kandmist maksuameti käibemaksukohustuslaste registrisse, tööandjate registrisse või ettemaksuregistrisse. Registreerimisavalduse alusel antakse ettevõttele ettevõtte- ja organisatsioonitunnus (Y-tunnus) ning ettevõtte kantakse maksuameti kliendiregistrisse. Registreerimisavaldusel esitatud andmete põhjal püütakse kindlaks määrata ka ettevõtte maksustaatus Soomes.

Registreerimisavaldus esitatakse maksuameti ning patendi- ja registriameti ühistel Y-vormidel. Välisriikide äriühingute registreerimisavalduse vorm on Y1 (vt Lisa 1). Y-vormile peab alla kirjutama ettevõtte allkirjaõigusega isik või tema volitatud isik. Vorm koos lisadega saadetakse tagasi posti teel. (Toiminnan aloittaminen Suomessa, 2019)

Ehitusettevõtteks registreerides tuleb täita Y1 põhivorm ning lisana blankett numbriga 6204. Põhiavalduses tuleb kirja panna ettevõtte põhiandmed: nimi; aadress; kontaktid; ettevõtluse vorm; aruandeperiood. Avalduse Y1 lisa number 6204-s tuleb lisaks eelnevale veel lisada: olemas olev Eesti kommertspanga kontonumber; tegevuse kirjeldus, maksude maksmise perioodiseerimise avaldus; juhatuse asukoht, töötajate

arv jne. Erinevalt Eestist teeb maksude maksmise kohta lõpliku otsuse maksuhaldur ning teavitab juhtkonda sellest kirjalikult.

1.2. Maksukohustuse selgitamine

Maksukohustus sõltub väga paljudest faktoritest. Esiteks tuleb määratleda, kas soovitakse ise töid teostada või tegeletakse tööjõu rendiga. Ise ehitust tehes tuleb otsustada, kas teenuseid pakutakse üksi või on ettevõttes veel töötajaid. Maksukohustuste määramisel on oluline, kas ettevõttel tekib püsiv tegevuskoht ja kellele hakatakse teenuseid pakkuma ning millises summas aasta jooksul.

Eraklientidele ehitusteenust pakkudes tuleb igal juhul registreerida ettevõtte käibemaksukohustuslaseks. Kui ettevõttel on üks töötaja, kes on samal ajal nii töötaja, kui ka juhatuse liige, tekib ettevõttel automaatselt püsiv tegevuskoht. Kui ettevõtte juhtkonda ega kontorit Soome territooriumil ei baseeru siis püsivat tegevuskohta ei teki.

Käibemaksu registris tuleb ettevõtte registreerida esimesest eurost, mis ületab kalendriaastal 15 000 eurot. Käibemaksu kohaldatakse tagasiulatuvalt kogu summale, 15 000 eurot k.a. Samuti tuleks end registreerida käibemaksu registris kui soovitakse teenuseid ja kaupu müüa eraisikutele püsivat tegevuskohta omamata. Püsiva tegevuskohata ning käibemaksuregistrisse registreerimata välismaise ettevõtte kaupadele ja teenustele rakendub pöördkäibemaks ja käibemaksu on kohustatud tasuma ostja. Käibemaksuseaduses määratletud ehitusteenustele ja nendega seotud tööjõurendile kohaldatakse pööratud käibemaksukohustust. (Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus, 2020) Ehitusala pöördkäibemaksu kohustust tuleb kohaldada siis, kui on täidetud mõlemad alljärgnevad tingimused:

- teenus on ehitusteenus või tööjõu rentimine ehitusteenuse jaoks;
 - ostja on ettevõtja, kes oma tegevuse käigus muul viisil kui ajutiselt müüb ehitusteenuseid või rendib tööjõudu ehitusteenuse jaoks.
- (Pöördkäibemaksustamine ehitussektoris, 2019)

Ehitustöödeks loetakse:

- pinnasetööd ja vundamendid;
- ehitustööd;

- ehituslikud paigaldustööd;
- hoone viimistlemine;
- ehitusmasinate rentimine koos masina operaatoriga;
- hoone puhastus/ ehitusjärgne koristus;
- tööjõu palkamine ehitusteenuste jaoks.

Käibemaksu deklareeritakse ülejärneva kuu 12. kuupäevaks. Näiteks jaanuari kuus tekkinud käive tuleb deklareerida maksuametile hiljemalt 12. märtsiks. Käibemaksu määrad on 24%, 14% (toidukaubad) või 10% (ühistransport, kultuurisündmused). Ühendusesisest käibe aruannet (VD vorm) esitatakse maksuametile elektroonselt. Maksuameti kodulehel on aruannete esitamiseks loodud moodul nimega „OmaVero“. (Omavero sisselogimine, 2020)

Pöördkäibemaksu kohustus aitab vältida pettuseid ning alltöövõtjate deklareerimine sunnib ka tellijat valima koostööpartnereid. Puuduste korral alltöövõtjate andmetes ootab peatöövõtjat kopsakas trahv. Mitmetasandiline kontroll on viinud Soomes ehituskultuuri äärmiselt heale tasemele.

Soomes maksustatakse ettevõtete kasumit 20% tulumaksu määraga ning seda tasutakse avansiliste maksetena. (Haimi, 2018) Kogu summa suurus saadakse kas eelneva aasta kasumi järgi, või prognoosib seda alustav ettevõtte asutamisavaldusel Y1. Kui asutamise käigus prognoositud number erineb majandusaasta lõpptulemusest, tuleb vahe kas tagantjärele tasuda või kannab maksuamet enammakstud summa ettevõttele tagasi. Makseid sooritatakse maksuameti poolt saadetud maksegraafiku järgi.

Oluline on tähele panna, et esimesel aastal peale asutamisavalduse Y1 täitmist tuleb ka esitada ettemaksu registrile kohe avaldus prognoositava tulu kohta. Selle esitamata jätmise korral võib järgneval aastal esineda situatsioon, kus tuleb maksta eelmise aasta tulumaksu tagantjärele ning maksuamet prognoosib jooksva aastal makstava tulumaksu ette avansiliste maksetena. Teisel aastal kahe aasta tulumaksu maksmine võib ettevõttele äärmiselt keeruliseks osutuda.

Kõik välismaised ettevõtted, mis tegutsevad ehituse või paigalduse valdkonnas, peavad taotlema Soome tuluallikamaksu kaarti või registreerima end Soome ettemaksu registris selleks, et vältida väljamaksetele kohaldatavat kinni peetavat

maksu, mille suuruseks on äriühingutele ning täis- ja usaldusühingutele 13% ja füüsilisest isikust ettevõtjatele 33%. (Võimre, 2017)

Avansiliste maksete kogumisega soovitakse vältida pettuseid ning ühtlustada turutingimusi. Registris olemine on eelduseks allhankijana pakkumiste tegemiseks kuna peatöövõtjatel on kohustus kontrollida allhankijate maksuseisu ja eelnimetatud registrisse kuulumist.

1.3. Tööandja register

Tööandjaregistris (Työnantajarekisteri) haldab maksuamet. Ettevõtte tuleb registreerida tööandjaregistris, kui:

- seal töötab kalendriaasta jooksul alaliselt vähemalt kaks töötajat või
- ajutiselt on samaaegselt teenistuses vähemalt kuus töötajat.

Kui palka makstakse ajutiselt või ainult ühele töötajale, ei ole vaja ettevõtet tööandjaregistris registreerida.

Tööandja register on koht, kuhu tuleb deklareerida töötajad tööle koos ametinimetustega.

Tulude register (tulorekisteri) on sissetulekuteabe riiklik elektrooniline andmebaas. See sisaldab igaühe kohta täielikku teavet töötasu, pensioni ja hüvitiste kohta. Tööandjad või teised väljamakse tegijad teavitavad registripidajat tehtud väljamaksetest viie päeva jooksul. Teave edastatakse eri asutuste vajaduste jaoks ühe teatisena ühes keskses registris. Tulude registrisse kantav teave sisaldab palku, erisoodustusi, töötasu, töö eest makstavat hüvitist ja muud tehtud töö eest saadavat tulu. Samuti tuleb ära näidata maksuvabad ja maksust mahaarvatavad kulud. Alates 2019. aastast sisaldab tulude register palgainfot. Alates 2021. aastast antakse ka pensioni- ja hüvitisteavet. Sissetulekuregistri andmeid kasutavad need, kellel on selleks seadusest tulenev õigus.

Alates 01.01.2019 hakkasid tulude registri andmeid kasutama maksuamet, Soome sotsiaalkindlustusamet (Kela), tööhõivefond, tööpensioniasutused ja Soome pensionide keskus (ETK). (Tulorekisteri tutvustus, 2019) Tulorekisterisse

ligipääsemiseks on vajalik end autentida pangalingi kaudu, mis eeldab Soomes pangakonto omamist mõnes kommertspangas. Konto puudumisel tuleb end autentida kasutades Katso-tunnus-t, mis on asendatud 2021. aastast tuvastamise teenusega Authenticator. (Haimi, 2020)

Paljudel on uut süsteemi kasutades tekkinud probleeme sisselogimisel, kuid seniks, kui uuel süsteemil esinevad puudused, toimivad varem väljastatud Katso-koodid. Uusi Katso-koodi enam ei väljastata ning praegu ettevõtlusega Soomes alustajaid ootab ees küllaltki aeganõudev väljakutse tuluandmete esitamisel. Esitamise kohustus on jätkuvalt kõigil – isegi kui suomi.fi ei ole veel 100% töökorras.

1.4. Püsiv tegevuskoht

Püsiv tegevuskoht on määratletud Soome õiguses tulumaksuseaduse §-s 13a. Lisaks on Soome ja teiste riikide vahelistes maksulepingutes tavaliselt ka püsiva tegevuskoha määratlust täpsustavad sätted lepinguriikides asuvate ettevõtete kohta. Püsiva tegevuskoha all mõeldakse statsionaarset äritegevuskohta, kust ettevõtte tegevust tervenisti või osaliselt juhitakse. Niisugune äritegevuskoht võib eeldatavalt olla mistahes ettevõtte äritegevuses kasutatav tööruum, büroo, juhtimisruum, tööstus- või tootmishoone, töökoda või paigaldusobjekt.

Äritegevuskohast eeldatakse teatud püsivust nii geograafilise asendi kui ka tegevuse ajalise kestuse suhtes. Ajutine ja lühiajaline äritegevus ei kujuta endast üldjuhul ettevõttele püsivat tegevuskohta. Ehitus- või paigaldustöödega tegelemine võib kujutada endast ettevõttele püsivat tegevuskohta, kui tegevus kestab kauem, kui on kindlaks määratud maksulepingus. Maksulepingus ehitustegevusega seotud ajaline piirang on üldjuhul kaksteist kuud, kuid näiteks Soome ja Eesti vahelises maksulepingus on see kuus kuud. (Toiminnan aloittaminen Suomessa, 2019)

Näide: teostades peatöövõtjale (Soome ehitusettevõtte) mitu lühiajalist objekti kasvõi samal tänaval, võivad need tunduda kui erinevad tööd, kuid kui tegemist on ühe suure tellimusega ning sellel alguse kuupäev ning lõpukuupäeva vahe on suurem kui kuus kuud (isegi kui objekt seisab), tekib alltöövõtjale (Eesti ehitusfirmale) püsiv tegevuskoht ning sellega kaasnevad kohustused. Sellisel juhul ei aita ka objektide kunstlik jaotamine mitmeks osaks. Kontrollitakse siiski hanget tervikuna.

Kui püsiv tegevuskoht on tekkinud, peab välismaine ettevõtte registreerima end tööandjate registris ning pidama kinni tulumaksu töötajatele tehtud töötasu väljamaksetelt. Kui projekt või järjestikused projektid kestavad vähemalt 9 kuud, tekib püsiv tegevuskoht käibemaksu tähenduses ning nõutav on käibemaksukohustuslasena registreerimine Soomes. Registreerimise kohustus võib tekkida ka varem, näiteks juhul kui välismaine ettevõtte soetab ühendusesiseselt kaupa Soomes. (Võimre, 2017)

Kui välismaisel ettevõttel on Soomes ainult üksikud tööülesanded, mida ettevõtte suudab piiritleda ja mille kohta on olemas tellimisleping, võib välismaine ettevõtte taotleda tulumaksukaarti, mille puhul kinnipeetava maksu määr on 0 %. Tulumaksukaart antakse tähtajaliselt teatud kindla tellimuse jaoks. Kui ettevõttel on Soomes mitmeid tööülesandeid, kuid ettevõtte ei saa tegevust alustades neid kõiki piiritleda, on ettevõttel soovitatav taotleda ettemaksuregistrisse kandmist.

Registrisse kandmine on kehtiv teatava aja. 0 % tulumaksukaardi esitamisega või ettemaksuregistrisse kandmisega väldib välismaine ettevõtte tuluallikamaksu kinnipidamist töötasust ning tarbetut tuluallikamaksu tagastamise taotlemist. Tulumaksukaart antakse tähtajaliselt teatud tööülesande jaoks. Eelduseks on, et välismaisel ettevõttel ei teki Soomes püsivat tegevuskohta. Tulumaksukaardiga määratakse ettevõttele kinnipeetava tulumaksu määraks 0 %. (Toiminnan aloittaminen Suomessa, 2019)

Ettevõtjana on oluline määratleda kas Soome ehitusturule minnakse ühekordset teenust pakkuma üksi või on plaanid siiski suuremad ning tegevus on jätkuva iseloomuga ning töötajaid on ka rohkem kui üks.

1.5. Tellijavastutusseadus ning pööratud käibemaks

Tellija aruandluskohustuse ja välistööjõu kasutamisega kaasneva vastutuse seadus kohustab töö tellijat välja selgitama, kas tema lepingupartnerid täidavad lepingupoolte ja tööandjatena seadusest tulenevaid kohustusi. Seaduse abil püütakse tõkestada varimajandust ning soodustada ettevõtete võrdset konkurentsi ja nõuetekohaste töötingimuste tagamist.

Soomes kontrollib seaduse järgimist Lõuna-Soome töökaitseamet (Etelä-Suomen aluehallintovirasto). Seaduse kohaselt peab tellija paluma ja lepingupartner tellijale esitama järgmised kuni kolme kuu vanused andmed ja selgitused:

- selgitus, kas ettevõtte on kandud ettemaksuregistrisse ja tööandjate registrisse ning käibemaksukohustuslaste registrisse;
- väljavõte äriregistrist;
- tõend, et ettevõttel ei ole maksuvõlga, või ametiasutuse tõend maksuvõla suuruse kohta;
- tõendid töötajate pensionikindlustuslepingu sõlmimise ja pensionikindlustusmaksete tasumise kohta või selgitus tasumata pensionikindlustusmaksete osas sõlmitud maksekokkuleppe kohta;
- selgitus kohaldatava kollektiivlepingu või muude kesksete töötingimuste kohta. Ehk selgitus, millist „TES-i“ kohaldatakse;
- selgitus töötervishoiu korraldamise kohta. Millise tervishoiuteenuse pakkujaga on leping ning kehtivad tõendid;
- selgitus ehitusvaldkonnas kohustusliku õnnetusjuhtumikindlustuse korraldamise kohta. Millise kindlustusseltsiga on kehtiv leping.

Kui tööandja või allhanklepingu osapool on välismaine ettevõtte, tuleb tellija vastutuse seaduse kohastele selgitustele ja tõenditele vastavad andmed esitada asukohamaa seaduste järgsete registriväljavõtete või tõenditena või muul üldtunnustatud viisil. Lisaks peab välismaine lepingupool esitama selgitused, kui lepingupooleks oleval välismaisel ettevõttel on ettevõtete ja organisatsioonide teabe seaduses silmas peetud registrinumber. Selleks võib olla näiteks Eestis äriühingu registri number.

Kui välismaine lepingupool lähetab Soome tööle töötajaid, peab tellija enne kõnealuses seaduses silmas peetud lepingule vastava töö alustamist kindlaks tegema töötajate kindlustatuse sotsiaalkaitsega. (Eestist lähetatud töötajate puhul A1-tõend) Ehitustegevusega seotud tellija selgituskohustus sisaldab lisaks § 5 lõikele 2 ka kohustust teha kindlaks, et enne töö alustamist on kõigil lähetatud töötajatel kehtivad sotsiaalkaitset kinnitavad tõendid. (Tellijavastutusseadus, 2019)

Soome käibemaksu eripära ehitusteenuste puhul on pöördmaksustamine. Muudatus on vastu võetud alates aprillist 2011. Näiteks, kui kaks Eestis registreeritud äriühingut

(peatöövõtja ja alltöövõtja) sõlmivad ehitusteenuse töövõtulepingu, mille esemeks on Soome käibemaksuseaduse alusel ehitusteenuseks kvalifitseeritavate teenuste müük, ja ostja (peatöövõtja) põhitegevus seisneb samuti ehitusteenuste müügis, tuleb rakendada pööratud käibemaksukohustust. (Rakentamispalvelun ostajat, 2021)

Pööratud käibemaksu rakendatakse ka juhul, kui Soomes registreeritud ettevõtte (alltöövõtja) müüb ehitusteenuseid Soomes käibemaksukohustuslasest registreerimata, kuid Eestis registreeritud ettevõttele, kes samuti regulaarselt müüb ehitusteenuseid. Mõlema näite puhul tekib peatöövõtjast ostjale kohustus käibemaksu Soomes deklareerida ja tasuda.

Pöördmaksustamisest veel värskem varimajanduse vastu võitleva programmi osa on vajadus deklareerida ehitusteenuste ostmist. Deklareerima peavad ka teised ettevõtted, mitte ainult ehitajad: kord kehtib ka neile, kes ostavad ehitusteenust, olgu selleks kas või juuksurisalong, kes ostab remonditöid.

Töö tellija deklareerimiskohustus tekib, kui töövõttu puudutava lepingu väärtus ületab 15 000 eurot. Peatöövõtja deklareerimiskohustus tekib, kui töövõtude käibemaksuvaba tervikväärtus objektile ületab 15 000 eurot. Deklareerimine käib samas rütmis käibemaksu deklareerimisega ehk ülejäreneva kuu 12. kuupäevaks. (Vilk & Piiskoppel, 2015)

Oluline on aru saada, et pööratud käibemaks ei rakendu siis, kui müüakse kaupu või tehakse ehitusteenust eraisikule. Selline kahepoolne kontrollimine, kus peatöövõtja peab deklareerima alltöövõtjaid ning töö tellija tasuma ise käibemaksu, aitab varimajandust vähendada ning maandab maksupettustega kaasnevaid riske.

1.6. Ehitussektori kollektiivleping

Ehitussektoris kehtivad kollektiivlepingule toetuvad tasumäärad ning hüvitiste arvutamise kord. Lepingus välja toodu töötasu määrad ning lisatasude maksmise kord on kohustuslik kõigile ning selle täitmist kontrollib Soome maksuamet.

Erinevad tasudemäärad ja lisatasud on ehitussektoris jaotatud mitmeks kategooriaks: asfaldi-, ehitustoodete-, hoonetehnika-, hüdroisolatsioonitehnika-, maa- ja vesiehitus-, majaehitus-, põrandakatte- ning värvimissektori. Igas dokumendis on välja toodud oskustööliste tasemed ning neile rakenduvad tasumäärad. Töösubjektiks olevale

üldehitusele rakendub majaehitusesektori kollektiivleping. 01.09.2020 jõustunud muudatuse järgi tuleb maksta töötasusid, mis on toodud Tabelis 1.

Tabel 1. Ehitussektori töötajate miinimum brutotasud, €/h

Taseme nimetus	Algaja-töötaja	Vähese kogemusega	Algaja oskustööline	Oskus-tööline	Kogenud oskustööline	Eriti kogenud oskustööline
Taseme tähis	I	II	III	IV	V	VI
Miinimum bruto tunnitasu	11,04€	12,43€	13,64€	15,00€	16,32€	17,46€

Igale töötajale tuleb lisaks palgarühmal põhinevale tunnipalgale alati maksta ka individuaalset palgaosa. Seda tuleb mõista kui töötundidel põhinevat brutotasu lisa (eraldiseisev palgaosa).

Töötajale makstakse tööpäevale langeva püha korral hüvitist ja tööaja lühendamise tasuna eraldiseisev palgaosa 7,7%. Eraldiseisev palgaosa 7,7% makstakse ka lühendatud tööpäevaga töötajatele. Palgaosa tuleb täpsustada palgaarvutuses. Palgaosa ei tohi arvata töötaja ajapalga, tükitöötasu ega preemial põhineva palga hulka. Eraldiseisvat palgaosa ei arvestata puhkusetasu arvutamisel. Iseseisvuspäeva palgamakseid käsitleb seadus iseseisvuspäeva veetmise kohta üldise pidu ja puhkepäevana. Iseseisvuspäeva eest makstakse töötajale täispalk või haiguspuhkuse eest haigushüvitis.

Puhkusetasu suurus on 18,5% töötatud aja eest makstud palgast. Enne suvepuhkuse algust makstakse kontol olevast puhkusetasust 14 % ja enne talvepuhkuse algust 4,5%. Puhkusetasu koguneb ka haigus ja õnnetuspuhkuse aja eest makstud tasust. Haigushüvitist makstakse ajapõhise töö korral täies ulatuses, tükitöö korral siiski kuni 25 €/h. Kõik Tabelis 2 nimetatud lisatasud on välja toodud 2020 kinnitatud majaehituse töötajate kollektiivlepingus. (Majaehitusesektor, 2020)

Tabel 2. Majaehitussektorist tulenevad vahetustega töö lisatasud

Lisatasude kirjeldus	Lisatasu suurus eurodes
Töötamine õhtuses vahetuses	1,19€/h
Töötamine öises vahetuses	2,23€/h
Päevaraha suurus	44€/päev
Majutushüvitis	57€/päev
Ööbimisraha	14€/päev

Palju probleeme ning vaidlusi on tekitanud makstavate päevarahade suurus. Eesti maksuamet lubab maksimaalselt arvestada 50€ suurust päevaraha esimese 15 päeva ulatuses ning 32 euro suurust päevaraha iga järgneva päeva eest. Soome maksuamet on seisukohal, et tuleb maksta vastavalt nende riigis kehtestatud piirmääradele, milleks on 44€ esimesest päevast alates. Võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi (EL) 2018/957 lg 8-t tuleb kohelda lähetatud töötajaid võrdselt selle riigi kohalike töötajatega. Kohtulahendite puudumiseni pole Eesti maksuamet kirjalikku seisukohta seniks avaldanud. (EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2018/957, 2018)

Kõigil ehitusobjektidel töötavatel isikutel peab olema nähtaval kohal fotoga nimesilt. Nimesildil peab olema ka maksunumber ning seda kontrollib tööohutus inspeksioon. Soomes on samuti keelatud ületundide tegemine ning maksimaalsed töötunnid ühes kalendrikuus on 160 tundi.

1.7. Töötasud ning kohustuslikud kindlustused

Soome töötasude suurused on määratletud kollektiivlepingutega igal tegevusalal. Ehitussektoris jagunevad töötajad erinevate tasemetega töötajateks ning igal tasemel on vastav tunnitasu alammäär. Ettevõtjana on kohustus deklareerida makstud töötasud ning nendelt arvestatud maksud. Deklareerimisel kuulub ettevõtte poolt maksmisele ettevõtte poolne TyEL kindlustusmaks, ehk pensionikindlustuse maks, mille suurus sõltub töötaja vanusest, kellele arvestust peetakse. Kokku tuleb koos töötajaga solidaarselt katta bruto töötasust 24,4%.

Teiseks on ettevõtja kanda ravikindlustusmaks, mis on 1,53% töötaja brutotöötasust. Töötuskindlustusmaks on 0,5% kuni piirmäära summa täitumiseni, milleks on 2 169 000 eurot. Sellele summale on igav järgnev euro maksustatud 1,9% suuruse maksumääraga. Tööandja kanda on ka lisakindlustused, millest levinuim on õnnetusjuhtumi kindlustus. Selle määrad on muutuvad vastavalt kindlustusseltsile, mille ettevõtte saab ise valida. Keskmiselt jääb tasu suurus 5,7% juurde brutotöötasust.

Töötaja brutotöötasust tuleb ettevõtjal kinni pidada ning deklareerida tulumaks, mis antakse töötajale maksuameti poolt prognoosides nende aastast tulu ette. Tulumaksu määra saab sooviavaldusega muuta aasta jooksul korduvalt. Töötajatel soovitatakse jälgida oma tulude kujunemist, et tuludeklaratsiooni käigus vältida juurdemaksmist. Töötaja töötasust peetakse kinni töötajapoolne pensionikindlustusmaks 7,15% või 8,65%. Lisaks sellele on töötajapoolne töötuskindlustusmaks suurus 1,4% brutotöötasust. (Palgaarvestus ärikasutajale, 2020)

Ettevõtjale on kohustuslikuks veel tegevusvastutus kindlustus ning töötajatele mõeldud grupikindlustus. Kõrge maksukoormuse tõttu üritavad ettevõtjad vältida mõne kindlustuse tegemist ning proovitakse hiilida kõrvale ausa töötasu maksmisest. Varimajandusega tegelemise ning ebaausate võtete tuvastamisel ootab ettevõtjaid kopsakad trahvid ning võimalus saada ärikeeld Soome territooriumil.

1.8. Tegevuse peatamine ja lõpetamine

Välismaisel ettevõttel tuleb alati teavitada äritegevuse lõpetamisest või muutmisest. Ettevõttel tuleb esitada teave muutuste ja lõpetamise kohta vastavatel Y-blankettidel nii maksuametile kui ka patendi- ja registriametile. Y-blanketi alusel kustutatakse ettevõtte ka maksuameti registrist, nagu ettemaksuregister, käibemaksukohuslaste register ja tööandjate register. Soome Vabariigi ametlikud riigikeeled on soome ja rootsi keel. Vaidluste tekkimisel ja ebaselgetes olukordades lähtutakse teksti originaalversioonist.

Tegevuse lõpetamisest teavitatakse muudatus- ja lõpetamisteatega kasutades ettevõtluse vormist sõltuvat blanketti Y4, Y5 või Y6. Kui välismaine (Eestis registreeritud) ettevõtte lõpetab tegevuse Soomes, tuleb tal end kustutada maksuameti kliendiregistrist. Kui ettevõtte kustutatakse kliendiregistrist, kaob ettevõtte Soome Y-tunnus. Lõpetamisega seoses tuleb ettevõttel kontrollida viimase tegevusaasta

ettemaksude määra ning esitada välismaised aadressi- ja pangaandmed võimaliku maksutagastuse või maksukohustuse jaoks.

Kui ettevõtte ei kustuta end tegevuse lõppedes maksuameti registritest, tuleb ettevõttel endiselt esitada maksuametile käibemaksu ja tööandjamaksude perioodilised deklaratsioonid ka siis, kui Soomes tegevust enam ei ole. Ettevõtte peab esitama perioodilised deklaratsioonid kuni registrist kustutamiseni. Teavituskohustus kaob vaid siis, kui maksuamet on ettevõtte registrist kustutanud. Lõpetamisteade ei tühistata teavituskohustust. Deklaratsioon tuleb esitada vastavalt ettevõtte lõpetamise ajale.

Kui ettevõttel ei ole soovi lõpetada tegevust Soomes täielikult, võib ettevõtte Y-blanketi alusel teavitada oma tegevuse katkestamisest. Sellisel juhul taotleb ettevõtte eemaldamist ettemaksuregistrist, käibemaksukohustuslaste registrist ja tööandjate registrist, kuid ettevõtte Y-tunnus Soomes säilib. Tegevuse taasalgustamisel saab ettevõtte Y-blankettide alusel uuesti end maksuameti registritesse registreerida.

Püsiva tegevuskoha lõpetamisel võib varad müüa või viia tagasi ettevõtte asukohariiki. Püsiva tegevuskoha lõpetamise aasta maksustamist mõjutab see, kuidas tegevuse lõpetamine on tehtud ning millist vara ettevõtte Soomes omab. Püsiva tegevuskoha maksustamisele kuuluvaks tuluks loetakse varade tõenäolise võõrandamise väärtusele vastav määr juhul, kui Soomes asuva püsiva tegevuskoha tegevus lõpetatakse ühel alljärgneval viisil:

- ettevõtte müüb püsiva tegevuskoha tegevust puudutava vara;
- ettevõtte viib püsiva tegevuskoha vara hulka kuuluva omandi Soomest ära;
- ettevõtte tegevus ei ole enam seotud Soomes asuva püsiva tegevuskohaga;
- tegevuse lõpetamine tühistab ka võimalikud broneeringud.

Püsiva tegevuskoha võib muuta ka näiteks iseseisvaks ettevõtteks. Sellises äritegevuse üleminekuolukorras kohaldatakse nn. jätkuvuspõhimõtet ning filiaali ei loeta lõpetatuks. Reeglit kohaldatakse vaid sellistes olukordades, kus välismaine ettevõtte asub teises Euroopa Liidu riigis. (Yritystoiminnan lopettaminen Suomessa, 2019)

Kui ettevõtte jätab maksudeklaratsiooni esitamata, siis on üldiselt tagajärjeks maksutõus ja ettemaksuregistrist kustutamine. Registrist kustutamine omab kuvandile negatiivset mõju ning võib saada takistuseks hangetel osalemisel. Lisaks võib

maksudeklaratsiooni puudumine kaasa tuua hinnangulise maksuotsuse, mis võib viia eelarve miinusesse ning päädida äritegevuse lõppemisega.

Enamusjuhtudel määrab maksuamet maksustatava kasumi suuruse hinnanguliselt. Püsiva tegevuskoha maksustamine võidakse teha hinnanguliselt ka siis, kui püsiva tegevuskoha kohta ei ole peetud eraldi raamatupidamist või raamatupidamine ei ole usaldusväärne. Maksutõusu määramine, ettemaksuregistrist kustutamine ja hinnanguline maksustamine eeldavad alati ettevõtte enda seisukoha ärakuulamist ning tõendamist. (Ulkomaisen yhteisön veroilmoitus, 2019)

Soomes tuleb suhelda ettevõtlusega tegeledes mitmete ametite ning asutustega, mitte nagu Eestis, kus kõik on koondunud veebipõhiselt samasse andmebaasi. Äritegevuse lõpetamisest tuleb eraldi teavitada nii ettemaksuregistrit, maksuametit, Tuloregistrit kui ka kindlustusteenust pakkuvat ettevõtet, kellega on leping sõlmitud. Unustades katkestada lepinguid, võib hiljem tegevuse uuesti alustamisel tekkida komplikatsioone. Trahvide ja viiviste korral jäävad võlad üles ning sellisel juhul on maksuameti heasse nimekirja saada juba keerulisem. See võib tekitada ka probleeme uue ettevõtte loomisel.

2. EMPIIRILISE UURINGU METOODIKA

Varasemad uuringud näitavad, et Soomes on ettevõtete maksuvõlg kasvanud aastatel 2008–2013 ligi kolme miljardi euroni, milles on suurt rolli mänginud välismaised ettevõtted. Arvuliselt on Soomes maksuvõlglaste nimekirjas umbes 2700 välisettevõtet, mis moodustab 19% Soome äriregistris olevatest välismaistest äriühingutest.

Kokku on piiri tagant olevate ettevõtete maksuvõlg kasvanud kahe aastaga 4 protsendipunkti. 75% maksuvõlglastest välisettevõtetest kuuluvad eestlastele. Maksuvõla kogusumma osakaal on eestlaste puhul 52%, millest enamik on ehitusettevõtted. Maksuvõlaga tegevust jätkavate ettevõtete osakaal on Soome maksuameti andmetel vaid 18%. Kõikidest maksuvõlgades ettevõtetest on põhjalikumalt kontrollitud 5% ettevõtetest, kellest ligi pooled on seotud varimajandusega. (Õepa, 2015)

Eelnimetatud maksuvõlad on tekitatud tahtlikult või tekkinud info puuduse tagajärjel. Läbiviidud uuring aitab ettevõtetel mõista, millised maksukohustused ootavad ees turule sisenejat. Sama info põhjal saavad ka tegutsevad ettevõtted end kontrollida, kas kõik seadusest tulenevad nõuded on täidetud, et vältida tarbetut trahvide maksmist.

Lõputöö eesmärk on välja selgitada võimalikud kohustused Soome ehitussektoris sisenemisel ja seal tegutsemisel, et hinnata Eesti ettevõtte maksukoormust ja potentsiaali ehitusteenuse pakkumisel Soomes.

Eesmärgi täitmiseks püstitas autor järgnevad uurimisülesanded:

- analüüsida ettevõtte tegevusega kaasnevaid kulusid teenuse pakkumisel Soome;
- hinnata ettevõtte maksukoormust ja potentsiaali ehitusteenuse pakkumisel Soomes;

Uuring viidi läbi ehitusteenuseid pakkuva osaühingu näitel, kus intervjuu tulemusel selgus hinnanguline käibemaht ning töötajate hulk, millega soovitakse uuele turule siseneda. Saadud info põhjal leiti registreerimise vajadus ning potentsiaalne rahaline kulu maksudele aastas. Uuringu vajadus seisnes ka selles, et info, millest töös kirjutatakse on tasuline ja seega raskesti kättesaadav.

Uuringutulemuste põhjal on ehitusteenuseid pakkuval osaühingul võimalik koostada tegevuskava ja arvutada potentsiaalne maksukohustus hindamaks kas Soome turul tegevus on antud konkurentsitingimustes tasuv.

Uuringuks kasutati nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset strateegiat, kuna uuringu eesmärgiks oli potentsiaalsete kohustuste kaardistamine, välja arvutamine ja võrdlemine. Töös kasutatakse deduktiivset lähenemist järelduste tegemiseks. Deduktiivne lähenemine tähendab seda, et Uuriija kasutab uuringu läbiviimiseks instrumenti, mis mõõdab teoorias ära toodud tegureid – ehk üldiselt üksikule. (Hirsjärvi, Remes, & Sajavaara, 2005, lk 131) Deduktiivse strateegia korral eelneb teooria uuringule ning antud töös selgitatakse välja esmalt maksukoormust mõjutavad asjaolud ning seejärel arvutatakse intervjuu käigus saadud infot põhjal konkreetse ettevõtte pakutavat teenust, töötajaid, teenitavat kasumit arvestades potentsiaalne maksukohustus.

Potentsiaalsete kohustuste kaardistamiseks loodi ettevõtte maksustamiseprofiil tuginedes teooriale ning kehtivale seadusandlusele Soomes. Lisaks leiti millistes määrades erinevad kohustused rakenduvad. Kohustuste hulka kuulusid ka mitmed kindlustusevormid.

Poolstruktureeritud intervjuu viidi läbi ettevõtte juhiga, et välja selgitada uuele turule sisenemise plaan ja töölisel, kellega soovitakse töid teostada ning nende kvalifikatsioon. Kvalifikatsiooni järgi saab teostada palgakulu arvutust ning lisaks eelnevale arvutada ka hinnanguline kindlustusmakse suurus. Samuti selgitati välja, kas tegevusega kaasneb püsiv tegevuskoht Soomes. Intervjuu käigus selgitati ka välja omanike tulu ootus esimese tegutsemisaasta järel. Intervjuu viidi läbi novembris 2020.

Saadud info põhjal selgitati välja ettevõtte registreerimise vajadus erinevates registrites ning võimalikud maksukohustused, samuti prognoositava kasumi põhjal sellelt makstava maksu suurus. Uuritavaks põhiküsimuseks osutus personali suurus ning püsiv tegevuskoht. Intervjuu abil kogutud andmed muudeti numbrilisteks näitajateks ja tulemused esitati teksti kujul, mida toetavad tabelid.

3. EHITUSETTEVÕTTE KOHUSTUSTEST JA MAKSUKOORMUSEST SOOMES

3.1. Ettevõtte tutvustus

Ehitusteenuseid pakkuv ettevõte on tegutsenud Eestis 22 aastat ning hetkel pakub tööd 47 inimesele. Ehitusteenust pakutakse peatöövõtuna, kui ka ehitatakse ise. Pika tegevusaja jooksul on osaletud riigihangetes kui ka ehitatakse eraisikutele/ettevõtetele. Ettevõtte koosneb ühe liikmelisest juhatusest, kahest projekteerijast/eelarvestajast, viiest objekti juhust/tööde juhatajast ning 39-st ehitajast. Ettevõtte on kaalunud Soome turule sisenemist mitu aastat ning hea majandusliku seisu tõttu soovitakse nüüd see ette võtta. Ettevõttel on otsust toetavad kontaktid ning laual olevad potentsiaalsed teenuseosutamise lepingud Soomes. Enne lõpliku otsust tuleb välja arvutada potentsiaalne maksukohustus ning millise hinnaga oleks võimalik turule siseneda.

3.2. Potentsiaalne maksukohustus ning vajalik kapitali suurus

Ettevõtte juhtkonnaga läbiviidud intervjuust selgus, et plaanis on Soome poolele saata kuueliikmeline töö brigaad, mis koosneb objektijuhist ning viiest töötajast. Vajadusel ning võimalusel soovitakse Soomes alaliselt toimivat meeskonda suurendada. Kuna tegevust prognoositakse jätkuvaks siis tekib ettevõttel püsiv tegevuskoht ning esimese etapina tuleb ettevõtte registreerida Soomes.

Esmalt esitatakse asutamise avaldus Soome maksuametile. Täidetakse avaldus Y1, juhul kui ettevõttel pole eelnevalt olnud juriidilist keha Soomes, ning Y1 lisa 6204. Täidetud dokumendid saadetakse maksuametile paberikandjal. Vastuse saamine võib võtta kuni kuu aega. Alati on võimalus paberid isiklikult kohale viia, kuid see võib antud olukorras olla raskendatud kehtivate liikumispäringute tõttu.

Teiseks on plaanis töötajad lähetada Eestist ning neile lasta teha tõend A1. Tõendiga A1 kinnitatakse, et töötaja eest makstakse sotsiaalmaksu just selles riigis, kus on väljastatud tõend A1. (Tõendi A1 (E101) taotlemine endale, 2019) A1 tõendit väljastab Sotsiaalkindlustusamet. A1 vormile tuleb märkida töötaja andmed, ettevõtte andmed, peatöövõtja kelle alla minnakse tööd tegema (võimalusel mitu, kui objektid on teada) ning ära tuleb ka märkida, kui pikk periood viibitakse välismaal. Maksimaalne taotluse kehtivusaeg on 3 aastat. A1 vormi taotlus pole tasuline.

Kolmandaks tuleks ettevõttel tulumaksu ettemaksu registrile saata eraldi avaldus vorm 5010 (lisa 2). Esimese aasta prognoositava tulu kohta. Tulumaksu ettemaksuregistris (Ennakkoperintärekisteri) olemine on eelduseks tööde teostamisele, sest alltöövõttu pakkudes, tuleb see info edastada peatöövõtjale ning seda kontrollitakse. Tulumaksu ettemaksu registrile tuleks avaldus juba esimesel aastal saata, et vältida teisel tegutsemise aastal topelt maksustamist. Ettevõtte tulumaksu kohta tehakse otsus esimese aasta tulemuste põhjal ning tasutakse teisel aastal. Lisaks selle tehakse eelmise aasta tulemuste põhjal prognoos teiseks aastaks ning seda hakatakse ette maksuma, mis võib ettevõttele liiga suureks rahaliseks koormuseks osutuda.

Tabelis 3 kajastatavat tulumaksusummat tasutakse avansiliste maksetena igakuiselt kuna ületab 2000 euro piirmäära. Sellise tulumaksu suuruse korral on igakuise makse suurus 416,67 eurot.

Tabel 3. Prognoositav kasum ja tulumaksukohustus soovitud puhaskasumi korral, eurodes

Kirjeldus	Summa
Kasum enne tulumaksu	25 000
Tulumaks 20%	5 000
Soovitud aruandeaasta kasum	20 000

Avansilist tulumaksu makstakse iga kuu 23. kuupäevaks või järgmiseks tööpäevaks, kui 23. kuupäev satub riigipühale või nädalavahetusele.

3.3. Kohustuslikud kindlustused

Ettevõttel peab Soomes tegutsedes olema mitu kindlustust. Esiteks on tegevusalaga seotud kindlustus, mis tuleb osta endale Eestist. Ehitusteenuseid pakkuval ettevõttel minimaalne hüvitise suurus vähemalt 500 000€. Iga äriaga kaasneb risk, et tegevuse käigus tekitatakse kahju kolmandatele isikutele. Selliste riskide maandamiseks on mõistlik sõlmida vastutuskindlustuse leping.

Vastutuskindlustus võimaldab maandada ettevõtja majandus-, kutse- või erialase tegevuse raames tekkivaid vastutuse riske. Samuti saab kindlustada ehitise omamise ja

ettevõtte, kui tööandja, tegevusega seonduvad riskid. Igal tegevusalal on erinevad riskid. Isegi sarnastel ettevõtetel on riskid erinevad, sõltuvalt ettevõtte asukohast, keskkonnast ja paljudest muudest teguritest. (Varavastutuskindlustus, 2021) Keskmine maksumus jääb 400–700 euro vahemikku aastas, mis sõltub kindlustuse hüvitise kogusummast. Enamlevinud kaitse jääb vahemikku 500 000 – 1 500 000 eurot ettevõtte kohta.

Lisaks eel nimetatule, tuleb tagada töötajatele õnnetusjuhtumi kindlustus. Seda võib ka nimetada tööandja vastutuskindlustuseks. Tööandja vastutuskindlustuse määratlemise aluseks on Töötervishoiu ja tööohutuse seadus (*Työsuojeluhallinto*). Soomes kontrollib kindlustuse olemasolu tööinspektsioon (AVI). Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise tagajärjel hüvitatakse töötajale või töötaja surma korral tema ülalpeetava(te)le põhjustatud kahju. (Tööandja vastutuskindlustus, 2021) Kindlustusmakse suurus on ca 100 eurot töötaja kohta aastas.

Töötajate pensioniseaduse (TyEL) kohaselt on tööandja kohustatud korraldama oma töötajatele pensionikindlustuse. Praktikast tähendab see, et tööandja peab oma töötajate jaoks sõlmima tööandjapensioni ehk TyEL-kindlustuse ja maksma oma osa pensionikindlustusmaksetest. TyEL-kindlustust on vaja juba esimese töötaja palkamisest alates. (TyEL kindlustus ehk tööandja pensionikindlustus, 2021)

TyEL-kindlustus tuleb sõlmida hiljemalt siis, kui esitatakse tuluregistrisse oma esimese töötaja palgainfo. Palk peab omakorda tuluregistris kajastuma hiljemalt viie päeva jooksul alates töötasu maksmise kuupäevast. Tööandjal on seadusest tulenev kohustus sõlmida kindlustus ja teatada oma sissetulekust maksumaksja tulude registrile. Kindlustusmaksed põhinevad tuluregistris kajastatud palkadel. 2021. aastal on keskmine töötasuga seotud pensionikindlustusmakse 24,4% töötaja palgast. Kindlustusmaksed osalevad nii tööandja kui ka töötaja. Töötaja panus on olenevalt töötaja vanusest kas:

- 7,15% (alla 53 või üle 62) või;
- 8,65% (53–62-aastased) palgast.

Tööandja sissemakse on keskmiselt 16,95 protsenti. Tööandjal on kohustus töötasust kinni pidada töötaja sissemakse ja tasuda kogu tööpensionimakse pensionikindlustusseltsile. (TYEL pensionikindlustus, 2021)

Lisaks pensionikindlustuse maksele, tuleb töötasudelt arvestada ka ravikindlustusmakset (*Sairausvakuutusmaksu - Sava*). Tööandja ravikindlustusmakse makstakse maksuametile koos teiste kinnipeetavate maksudega. Aastal 2021 on ravikindlustuse sissemakse 1,53% (kui töötaja on vanuses 16–67). Tööandja ravikindlustuse sissemakse tuleb maksuametile tasuda hiljemalt palga maksmise kuule järgneva kuu 12. kuupäevaks. Teave 1. jaanuaril 2019 või hiljem makstud palgade kohta esitatakse tuluregistris. Tuluregistri palgainfo deklaratsiooni esitamise tähtaeg on reeglina maksekuupäev +5 päeva.

Tööandja ravikindlustusmakse kajastatakse tuluregistris eraldi deklaratsiooniga. Kui maksja on maksuameti tööandjate registrisse kantud põhitöökohaga (täistööaeg), kajastatakse tööandja ravikindlustuse väljamakse igakuiselt hiljemalt palgamaksekuule järgneva kalendrikuu viiendal päeval. Juhutöid pakkuv tööandja peab deklareerima ravikindlustuse sissemakse kogusumma eraldi teatel ainult nende kuude eest, mille eest ta töötajale palka maksab. Kui teavitamise tähtaeg on laupäev või riigipüha, saab teavet esitada järgmisel tööpäeval. Ravikindlustusmakse suurus on 1,53% brutopalgast (*sairausvakuutusmaksu, 2020*)

Nii tööandja kui ka töötaja on kohustatud maksma töötuskindlustusmakseid. Viimati nimetatut makstakse tegelike palgamaksete andmete alusel, mis on esitatud tuluregistris. Tööandja maksab mõlemad sissemaksed tööfondi vastavalt iga-aastastele sissemakse määradele. Tööandja peab töötaja töötasust alati töötuskindlustusmakse kinni pidama, isegi kui tema aastapalk ei ületa piirmäära. Sellisel juhul jääb kinnipeetud osa tööandjale. Maksekohustuse piirmäär on 1300 eurot. (*Sotsiaalkindlustusmaksud, 2020*)

Palk kajastatakse sissetulekute registris alati töötuskindlustusmaksete objektina, kui töötaja palgast tuleb kinni pidada töötaja töötuskindlustusmakse. Töötukassa jälgib piirmäära täitumist ja makse määratakse piiri ületamisel. Tuleb vaid sisestada sissetulekute registrisse palgainfo ja tasuda tööhõivefondi saadetud arved. Tööhõivefondile pole vaja eraldi teateid teha. (*työttömyysvakuutusmaksun, 2021*) Töötuskindlustusmakse on ettevõttele 0,5% kui palgamaksed kokku jäävad alla 2 169 000 euro aastas ning 1,9% kui need ületavad eelnimetatud summat. Töötajapoolne panus on 1,4% brutopalgast. Süsteem sarnaneb väga Eesti omale, kus töötaja panustab 1,6% ning tööandja 0,8% brutopalgast töötuskindlustus fondi.

3.4. Muud kohustused

Peale registrite ning kindlustuste on ettevõttel veel kohustusi Soomes tegutsedes. Autori arvates on ehitustegevuses kõige olulisem töötajate *töömaa* registreering. See tähendab, et kõik töötajad tuleb enne tööinspeksioonis registreerida objektidele enne kui nad asuvad objektile tööle. See kehtib isegi siis kui töömees läheb näiteks viieks minutiks tööriistadele järgi. Kui tööinspeksioon avastab objektilt registreerimata töötaja, siis sellele järgneb rahaline karistus 1000 – 10 000 eurot.

Lähetatud töötajast tuleb teatada veebipõhisel vormil¹. Teatamise kohustus tuleneb lähetatud töötajate seadusest §7. (Teavitamise kohustus, 2021) Teavitamiseks on olemas ka alternatiivne moodus. *Töömaaregistri* teenust koos maksukaartide valmistamisega töötajatele pakub eestlaste poolt loodud ettevõtte Vastuu Group. Objektile registreeritud töötajatel peab olema maksukaart (*Valtti-kaart*). Vastuu Group-i teenus maksab 1–50 töötaja kohta 200€, millele lisandub käibemaks 24% ühe riigi kohta aastas. *Valtti-kaart* maksab 32,24€ koos käibemaksuga eksemplari kohta. Lisanduvad saatmise kulud.

Töötervishoiu ja -ohutuse seaduse järgi peab iga ehitusobjekti töötaja esitama isikutunnistuse, millel on kvaliteedikontrolli läbinud foto ning nimi, maksunumber ja tööandja andmed. *Valtti-kaart* on suurepärane valik ja toimib ehitusobjektile mitmeotstarbelise isikutunnistusena. Lisaks ehitusobjektile nõutud isikutuvastamisele, toimib kaart pääsuloa ja ametipädevuste tõendina. *Valtti-kaart* annab ka teavet läbitud *ePerehdytys-e*² koolituse kohta. Nutikaardil on ka võõtkood ja RFID-kood³, tänu millele on seda võimalik elektrooniliselt lugeda. (*Valtti-kaart*, 2020)

Valtti-kaart on vaid üks võimalustest kasutada kaarti mugavalt ning sinna alla koondada mitu vajalikku teenust ning tõendus tööohutuse koolituse läbimise kohta. Alternatiivina on võimalik tellida endale migratsiooniametist pildiga dokument,

¹ Lähetatud töötaja veebipõhise vormi link

https://anon.ahtp.fi/layouts/15/FormServer.aspx?OpenIn=Browser&XsnLocation=/Lomakkeet/Ilmoitus_ty%c3%b6ntekij%c3%b6iden_l%c3%a4hett%c3%a4misest%c3%a4.xsn&Source=https://anon.ahtp.fi/sivut/submitted.aspx

² *ePerehdytys* on kasutajasõbralik veebikoolitus üldise tööohutusalase sissejuhatava juhendamise läbimiseks

³ RFID-tehnoloogia kuulub Auto-ID- (automatic identification) ehk automaatsete identifitseerimissüsteemide kategooriasse, mis võimaldavad objektide automaatset tuvastamist ilma selleks inimressursilist kaasabi vajamata. Sellesse gruppi kuuluvad ka näiteks võõtkoodi-, kiipkaardi-, magnetriba- või hääletuvastussüsteem, biomeetrilised tuvastused nagu sõrmejälje või silma võrkkesta skaneerimine, näotuvastus ja optiline märgituvastus.

millega samuti on võimalik tuvastada isikut ning tööinspeksioonile tõestada maksunumbri olemasolu ja *töömaale* registreering. Tööohutuse koolituse läbimist tuleb tõestada kehtiva tunnistusega paberkandjal.

3.5. Hinnangulise kogukulu kujunemine

Võttes arvesse kõike eelpool väljatoodut, tuleb arvestada järgnevate kulutustega: ettevõtte plaanis Soomes tegutseda kuueliikmelise brigaadiga, kellest 5 on ehitajad vanuses 30–45 eluaastat ning vastavad kollektiivlepingus olevale majaehitaja tase V – kogenud spetsialisti tasemele. Objekti juht vastab tasemele VI – väga kogenud spetsialisti tasemele ning on 45 aastane.

Eeldusel, et ettevõtte suudab tagada töötajatele igakuiselt maksimum määras töötunde, on Tabelis 4 arvestatud ehitajate tase V töötunnid ning ehitaja tase VI töötunnid kokku aasta kohta.

Tabel 4. Töötundide arvestus aasta kohta

Töötaja tase	Töötajate arv	Töötunnid ühes kuus	Töötunnid aastas töötaja kohta	Kokku töötunnid kõigi töötajate kohta aastas
V	5	160h	1920h	9600h
VI	1	160h	1920h	1920h
Kokku:				11520h

Töötasude arvutuste koostamiseks on töötajatel arvestatud tulumaksumääraks 12%. Lisaks on arvutuste aluseks kasutatud kollektiivlepingus välja toodud miinimum tunnitasu määrasid. Palga ning kogukulude arvutamisel on arvesse võetud, et kõik tabelis 4 arvutatud tunnid (11520 h) on ehitusteenust välja müüdnud.

Eripalgaosa ning puhkuseraha leitakse kui korrutatakse vastav määr töötundide pealt olevalt tasult. Näiteks tabelis 5 toodud eripalgaosa töötajale tase V on arvutuskäik järgmine $2577,60 * 0,077 = 198,48\text{€}$. Samasugune arvestuspõhimõte rakendub ka puhkuseraha lisatasu arvestusele.

Tabel 5. Brutotasude arvestus ühe kuu lõikes

Nimetus	Töötaja tase V	Töötaja tase VI
Töötunnid lubatud maksimaalses mahus	160h	160h
Tunnitasu kollektiivlepingu järgi	16,11€/h	17,24€/h
Tasu töötundide pealt	2577,60€	2787,20€
Eripalgaosa 7,7%	198,48€	214,61€
Puhkuseraha 18,5%	476,86€	532,47€
Brutotasu	3252,94€	3534,28€

Brutotasudelt arvestatakse järgmisena tööandja poolt tasumisele kuuluvad maksed: õnnetusjuhtumi kindlustuse osa, pensionikindlustuse tööandja poolt tasutav osa, ravikindlustusmaksed ning töötuskindlustusmaksed. Sarnaselt eelnevalt arvutatud eriosana makstava osa ning puhkusekohustuse osa arvutatakse ka tabelis 6 välja toodud maksed brutotasuga maksumäära korrutades. Näiteks ravikindlustusmaksed arvutamiseks tuleb korrutada brutotasu ravikindlustusmaksed määraga $3252,94 \cdot 0,0153 = 49,77\text{€}$.

Tabel 6. Tööandja poolt makstavate tasude arvestus, eurodes

Nimetus	Töötaja tase V	Töötaja tase VI
Brutotasu	3252,94	3534,28
Õnnetusjuhtumi kindlustus 5,7%	185,42	201,45
Tööpensionimakse tööandja 17,25%	561,13	609,66
Ravikindlustuse makse 1,53%	49,77	54,07
Töötuskindlustuse makse tööandja 0,5%	16,26	17,67
Tööandja sotsiaalkindlustuse maksud kokku	812,58	896,99
Tööandja kulu kokku	4065,52	4431,27

Erinevalt Eesti palgasüsteemist, kus töötaja brutopalgast arvestatakse maha esmalt kogumispension (juhul kui töötaja on sellega liitunud) ning töötajapoolne töötuskindlustusmaks ning seejärel järele jäänud summast arvutatakse tulumaks, siis Soomes arvutatakse kõik töötaja palgast kinni peetavad maksud brutosummalt. Kinni peetakse töötaja poolne pensionikindlustusmaks, töötuskindlustusemaks ning maksuameti poolt määratud tulumaks.

Tabelis 7 on välja toodud töötaja töötasult kinnipeetavate maksete suurus erineva kvalifikatsiooniga töötajate näitel. Maksed peab kinni tööandja ning eelpool toodud andmed sisestatakse käsitsi *palkka.fi* keskkonda ning seejärel *tulorekisterisse*.

Tabel 7. Töötaja töötasust kinni peetavate maksete arvestus, eurodes

Nimetus	Töötaja tase V	Töötaja tase VI
Brutotasu	3252,94	3534,28
Tööpensioni makse töötaja 7,15%	232,59	252,70
Töötuskindlustuse makse töötaja 1,4%	45,54	49,48
Tulumaks 35%	1138,53	1237,00
Mahaarvamised töötaja palgast	1416,66	1539,18
Netopalk	1836,28	1995,10

Eelpool arvutatud tulemuste põhjal jäeldab autor, et minimaalne rahaline kulu ettevõttele kuue erineva tasemega töötaja (5 töötajat tase V ning 1 töötaja tase VI) pidamiseks terve majandusaasta vältel on $5 \times 4065,52\text{€} \times 12 + 1 \times 4431,27\text{€} \times 12 = 297106,44\text{€}$.

Lisaks tuleb arvestada tegevusvastutus kindlustusele kuuluvat summat, mis teeb keskmiselt 600€ aastas kokku 6 töötaja peale ehk ~100€ ühe töötaja kohta. Töömaa registri kasutamine koos valtti-kaartidega läheb ettevõttele kokku maksma aastas $(200 + 6 \times 26) \times 1,24 \sim 442\text{€}$ esimesel aastal.

Edasine kulu sõltub uute kaartide valmistamise vajadusest, kas töötajate lisandumisel või viga saanud/ kadunud kaardi asenduseks. Töömaa registreerimise tasu võib igal

ajahetkel muutuda kuna selle teenust pakub eraomandis ettevõtte ning selle kasutamine pole tegelikult üldse kohustuslik.

Minimaalse rahalise kohustuse hulka tuleb arvestada raamatupidamise teenus, sest ettevõtte juhatusel ning praegusel raamatupidajal puudub Soome poolne raamatupidamise kogemus. Soovitakse vältida kõikvõimalikke trahve ning teadmatusel tulenevaid viiviseid. Kolme võrdleva hinnapakumise põhjal selgus, et eelnimetatud teenuse hind jääb keskmiselt 4000–5000€ vahemikku aasta kohta.

Jooksvateks kuludeks prognoosis ettevõtte juht hinnanguliselt ~80000€ aastas. Jooksvad kulud sisaldavad tööriistade, väikevahendite, transpordivahenditega ning majutusega seotud kulutusi.

Juhatuselt oodatav puhaskasum esimesel aastal on ~20000€ peale kõiki makse. Täitmaks kõiki kohustusi on lõplikuks arvutuseks olemas kõik vajalikud kulutuste maksumused, olemas on ka kohustuslikud maksud koos maksumääradega ning on olemas ka prognoositud kasum. Tagurpidi arvutusi tehes on võimalik välja arvutada vajalik kapitali hulk ning minimaalne hinnanguline välja müüdava töötunni maksumus.

Puhaskasum peale tulumaksustamist 20000€ tähendab, et summale tuleb lisada Soomes kasumi pealt makstav tulumaksu osa. Soomes ettevõtte tulumaksu määr on 20%. Tulumaks on sellisel juhul majandusaasta kohta 5000€. Kuna summa ületab 2000€ piirmäära tasutakse see 5000€ avansiliste maksetena 12 kuu jooksul igakuiselt maksuametile. (Haimi, 2018)

Puhaskasum on siiski hinnanguline ning 20000€ saavutamisel loetakse eesmärk 100% täidetuks. Tegemist on siiski uue turu ning võõraste tingimustega juhatuse jaoks. Eesmärgist madalam tulemus on samuti aktsepteeritav, oluline on see, et ettevõtte ei peaks projekte peale maksma.

Tabelis 8 toodud kulud kokku liites ning arvestades soovitud kasumit, peaks ehitusettevõtte ühe majandusaasta müügitulu olema hinnanguliselt ~408 000€.

Tabel 8. Ehitusettevõtte kulud, eurodes

Nimetus	Maksumus
Töötasud	297 106
Töömaaregister koos maksukaartidega	442
Tegevusvastutus kindlustus 6 töötaja kohta	600
Raamatupidamisteenus	4 500
Mitmesugused tegevuskulud	80 000
Soovitud kasum peale tulumaksustamist	20 000
Ettevõtte tulumaks	5 000
Hinnanguline müügitulu kokku	407 648

Käivet jagades välja müüdavate töötundidega tuleb välja müüdavaks tunni hinnaks $407\,138\text{€} / 11520\text{h} = 35,34\text{€/h}$. Keskmised ehitusteenuse hinnad jäävad vahemikku 30–45€/h, sõltuvalt tööde erilisusest. Keskmise ehitusteenuse hind tuleneb autori isiklikust kogemusest ehitussektoris tegutsemisel nii Eesti kui ka Soome poolel alates 2015. aastast. Suures osas müüakse ehitustöid välja m² kaupa või muul moel tükitööna. Suurematele ettevõtetele alltöövõttu pakkudes on tihti kombineeritud tööde puhul kombeks kasutada töötunni alusel arvestust. Olukorras, kus kõik töö aspektid on kindlaks määratud ning suure tõenäosusega üllatusi ei teki, on kokkulepitud objekti koguhind, kus aega mõõdab ainult alltöövõtja.

Autori poolt arvatud näitab minimaalset tunnihinda, et jõuda soovitud tulemuseni. Müües rohkem või kallimalt, saab ettevõtte teha rohkem kulutusi või teenida suuremat kasumit.

Kõik ehitusobjektid on loomulikult erinevad ning antud arvutused on tehtud ideaalseid tingimusi arvestades, tegelikkuses ei suju kogu töö laitmatult, ilma õnnetuste ning viivisteta. Ettevõtluses tuleb arvestada tugevate võimalike hälvetega, tagasilöökidega ning pidevalt muutuva seadusandlusega.

Töö eesmärk, milleks oli kaardistada ettevõtte potentsiaalsete kohustused ja hinnata, kas suudetaks hindade osas konkureerida, sai autori silmis täidetud. Uuringule tuginedes saab ehitusettevõtte koostada optimistliku, neutraalse ning pessimistliku stsenaariumi turule sisenemisel, veendumaks, et ohud ning võimalused on kaardistatud ning turule sisenedes suuri üllatusi ei järgne. Töös kirjeldatud kohustuste ning arvestusmeetodite põhjal on võimalik koostada korrektne äriplaan ning see soovi korral ka ellu viia.

KOKKUVÕTE

Lõputöö annab ülevaate kohustustest Eesti äriühinguga Soome ehitussektorisse sisenemisel ja seal tegutsemisel. Lõputöö eesmärk oli välja selgitada võimalikud kohustused Soome ehitussektorisse sisenemisel ja seal tegutsemisel, et hinnata Eesti ettevõtte konkurentsivõimet ehitusteenuse pakkumisel Soomes. Selleks viidi läbi intervjuu ning arutati välja hinnanguline töötunni väljamüügi hind, veendumaks, et see on konkurentsivõimeline.

Uuringuks kasutati nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset uurimismeetodit, kuna uuringu eesmärgiks oli potentsiaalsete kohustuste kaardistamine, välja arvutamine ja võrdlemine. Töö koostamisel lähtuti deduktiivsest lähenemisest ning tuginedi seadustele ja teooriale. Töös kirjeldati esmalt Soome ehitussektoris kehtivaid makse ning muid rahalisi kohustusi, peale mida arutati intervjuu käigus saadud infot põhjal konkreetse ettevõtte pakutavat teenust, töötajaid, teenitavat kasumit arvestades potentsiaalne maksukohustus ja võimalik käibemaht ehitusettevõtte näitel.

Eesti Statistikaameti kokkuvõtetest läbi aastate joonistub välja trend, kus saab üheti välja lugeda, et eestlaste suureks ekspordi sihtriigiks ja lemmikuks välisuruks on Soome. Paljudel ettevõtetel on osa tegevusest Soomes, ning on ka Eestis registreeritud ettevõtteid, kelle kogu tegevus on Soomes. Eesti majanduspoliitika on ekspordi soosiv ning tugev koostöö ning pikaajaline kogemus Soomega meelitab paljusid oma õnne seal proovima. Riik jagab suures mahus toetusi erinevatele valdkondadele ekspordiga alustamiseks või uute turgude otsimiseks.

Uurimistöö vajadus tulenes ka Soome maksuameti tellitud uuringust, kus selgus, et väga paljud Eesti taustaga ettevõtted on maksuvõlglast. Selline olukord on tekkinud tahtlikult või teadmatusel seadusandluse kohta. Viimase puhul on täieliku info teadmine hädavajalik ettevõtetele, kelle kavatsused on heatahtlikud ning ärilised.

Alustava ettevõttena või siis uuele turule pürgijana on oluline teha eelnevalt korralik prognoos koos äriplaani. Prognoosi koostamisel tuleb ennast kurssi viia sihtriigi turu olukorraga, maksudega, valdkonna erisustega ning kehtiva töökorraldusega. Kahjuks on täna seis, kus Soome turule sisenemine on pööratud omaette äriks ning info selle võimaluse kohta on saadaval enamasti tasuliste koolitustena. Koolitused jäävad vahemikku paarsada kuni mõni tuhat eurot.

Riigi poolt pakutavad tasuta koolitused ja tutvustavad seminarid pole kaugeltki piisavad, et katta kõiki olulisi aspekte. Tasuta tutvustavatel reisidel ning EAS koolitustel on kokku kutsutud paljud huvilised eri valdkondadest ning see hägustab seminari fookust. Fakt on see, et lõpuks on kõik tutvuste ning kapitali taga kinni, ning konkreetse soovi korral tuleb spetsialistide poole pöörduda ning raha kulutada. Alustaval ettevõtjal on ressursid küllaltki piiratud ning alati ei saa olla kindel, et kallis koolitus vastab ettevõtja kõigile küsimustele ning on just sellise sisuga nagu ettevõtte juht ootab. Sellisest olukorrast tulenevalt on pidev vajadus tasuta aktuaalse info kohta, kuidas turule siseneda ning mida see endaga kaasa toob.

Uuringust selgus, et registreerimisvajadus tuleneb sellest, kas ettevõtte plaanib püsivat tegevuskohta või on tegemist üksiku tööga. Alaline tegevuskoht määrab ära, kas on vajadust ettevõtte registreerida ettemaksuregistris või kasutatakse maksuvabastuskaarti. Kõik vormid on leitavad Soome maksuameti kodulehel ning need tuleb Soome maksuametile saata paber kandjal. Välja toodi käibemaksuga maksustamise põhimõtted, käibemaksukohustuslaseks registreerimine ning maksu deklareerimise tähtaeg. Samuti kirjeldati ettevõtte tulumaksu ning selle arvutamist ning „ette“ maksmise korda. Teoreetiline osa käsitles majandusaasta lõppedes enammakstud või puuduoleva osa korrigeerimist ning tasumist.

Olulise punktina toodi välja tellijavastutusseadus ning ehitussektoris kehtiv pööratud käibemaks. Pööratud käibemaks rakendub erinevate osapoolte suhtes (eraisik, juriidiline isik) ning deklareerimise kohustus alates summast, mis ületab piirmäära. Tellijavastutusseadus aitab mõista, kuidas toimib allhange ning milliseid andmeid kontrollitakse. Ehk milliseid andmeid peab peatöövõtja allhankijate kohta esitama maksuametile.

Uuringus toodi välja ehitussektori miinimum töötasumäärad, mis on ehitussektori kollektiivlepingu raames kokku lepitud ning mille täitmist ka kontrollitakse. Kollektiivlepingus on kirjas töötasule juurde makstavad lisatasud, mis tuleb maksta kui individuaalse palgaosana. Töötajatel peab samuti olema pildiga isikukaart koos maksustamisnumbriga objektidel kaasas ning töötajad peavad olema objektidele registreeritud. Registreerimisi kontrollib pidevalt Soome Tööinspeksioon.

Tervikpildi saamiseks toodi töös välja lõpetamise kord ning avalduse vorm, millel antud toimingut läbi viiakse. Tegevuse lõpetamiseks või peatamiseks võib olla palju põhjuseid, alustades isiklikust ning lõpetades majanduslike põhjustega. Lõpetamine alati ei pea tähendama Y-tunnuse kustutamist, vaid Soome äriruumis on ka olukord, kui tegevus peatub. Sellisel juhul on võimalik sama y-tunnusega hiljem jätkata.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et Soome turule sisenemisel ja seal tegutsemisel on palju erisusi ja suur maksukoormus, mis omakorda võib tekitada küsimuse riski ja tasuvuse osas. Antud uuring annab võimaluse teooriale tuginedes arvestada ehitusettevõtte potentsiaalseid kohustusi ja tasuvust teenuse pakkumisel Soomes. Ehitusettevõtte näitel välja arvutatud potentsiaalne maksukohustus ning intervjuu tulemusel selgunud kulude suuruse ning soovitud kasumi põhjal selgus, et turule sisenemise võimalused on head ning ettevõtte suudab konkureerida turul pakutavate hindadega, võimalusel isegi tõsta neid ja teenida oodatust enam kasumit.

Autori arvates on lõputöö eesmärk täidetud.

SUMMARY

The title of thesis is „*Obligations of an Estonian company when entering and operating in the Finnish construction sector*“.

The aim of the dissertation was to map possible tax liabilities and liabilities arising from other legal agreements on the example of a construction company, to conduct an interview based on these liabilities and to calculate the estimated selling price per hour to make sure that it is competitive.

Both quantitative and qualitative strategies were used for the study, as the aim of the study was to map, calculate and compare potential liabilities. A deductive approach was chosen to draw conclusions and was based on laws and theory. The paper first describes the taxes and other financial obligations in force in the Finnish construction sector, after which the possible turnover is calculated on the basis of theory on the example of a construction company.

To accomplish the task of research, the following tasks are posed:

- provide an overview of the obligations associated with entering the Finnish construction sector;
- analyze the costs associated with starting a business;
- forecast the tax burden and competitiveness of the company;
- provide an overview of the specificities of the construction sector.

Over the years, the summaries of Statistics Estonia show a trend where it can be read that Finland is a large export destination for Estonians and a favorite foreign market. The activities of many companies are part of Finland and there are also companies registered in Estonia whose entire activities take place in Finland. Estonian economic policy is favorable for exports and close co-operation and long-term experience with Finland attracts many people to try their luck there. The state distributes large amounts of subsidies to various sectors to start exporting or looking for new markets.

The need for research also stems from a study commissioned by the Finnish Tax Administration, which shows that many companies with an Estonian background are tax debtors. This situation has arisen intentionally or due to ignorance of the

legislation. In the latter case, knowledge of complete information is essential for companies with benevolent and commercial intentions.

As a start-up company or aspiring to a new market, it is important to make a proper forecast with a business plan in advance. When preparing a forecast, you need to familiarize yourself with the market situation in the destination country, taxes, sector specifics and the current work organization. Unfortunately, today there is a situation where entering the Finnish market has been turned into a separate business and information about this opportunity is mostly available as paid training. The trainings range from a few hundred to a few thousand euros.

Free training and introductory seminars provided by the state are far from sufficient to cover all important aspects. Those interested in many different fields have been invited to free introductory trips and trainings at Enterprise Estonia, and this blurs the focus of the seminar. The fact is that in the end everything is behind acquaintances and capital, and if you have a specific wish, you have to go to specialists and spend capital. A start-up entrepreneur has quite limited resources and it is not always possible to be sure that expensive training answers all the entrepreneur's questions and is just as content as the company manager expects. Due to this situation, there is a constant need for free up-to-date information on how to enter the market and what it entails.

The study revealed that the need for registration stems from whether the company is planning a permanent establishment or whether it is an individual job. The permanent establishment determines whether it is necessary to register the company in the prepayment register or whether a tax exemption card is used. All forms can be found on the Finnish Tax Administration's website and must be sent to the Finnish Tax Administration on paper.

In addition, after the interview with the company manager, the tax liability of the construction company became clear. VAT, VAT registration and the deadline for its declaration were indicated. The corporate income tax and its calculation and the procedure for "advance" payment were also described. The theoretical part deals with the adjustment and payment of the overpaid or missing part at the end of the financial year. The Customer Liability Act and the reverse charge valid in the construction

sector were highlighted as important points. Reverse charge applies to different parties (individual, legal entity) and the obligation to declare from the amount exceeding the threshold. The Customer Liability Act helps to understand how outsourcing works and what data is checked. In other words, what information must the main contractor provide to the tax authorities about subcontractors.

The study presented the minimum wage rates in the construction sector, which have been agreed within the framework of a collective agreement in the construction sector and the fulfillment of which is also monitored. The collective agreement sets out the bonuses to be paid in addition to the salary, which must be paid as an individual part of the salary. Employees must also carry a photo ID card with a tax number at the sites, and employees must be registered at the sites. Registrations are constantly checked by the Finnish Labor Inspectorate.

In order to get a complete picture, the procedure for completion of the work and the application form on which the given operation is performed were outlined. There can be many reasons to stop or suspend a business, from personal to financial reasons. Termination does not always have to mean deleting the Y-symbol, but there is also a situation in the Finnish business premises when the activity is suspended. In this case, it is possible to continue later with the same y-character.

In summary, there are many differences and high tax burdens when entering and operating in the Finnish market, which in turn may raise questions about risk and profitability. This study provides an opportunity to take into account the potential liabilities of a construction company and the so-called break-even point when offering a service in Finland, based on theory. The potential tax liability calculated on the example of the construction company and the costs and profits identified as a result of the interview showed that the chances of entering the market are good and that the company can compete with, even increase and earn more than expected.

VIIDATUD ALLIKAD

Eesti-Soome majandussuhted. (08. 10. 2019. a.). Kasutamise kuupäev: 11. 12 2019. a., allikas Välisministeerium: <https://vm.ee/et/soome-vabariik-iii-eesti-soome-majandussuhted>

Pöördkäibemaksustamine ehitussektoris. (2019). Kasutamise kuupäev: 13. 12 2019. a., allikas Vero: https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48625/rakennusalan_kaannetty_arvonlisaverovel3/

Talonrakennusala2018. (2019). Kasutamise kuupäev: 18. 01 2020. a., allikas Rakennusliitto: <https://rakennusliitto.fi/et/>

Tellijavastutusseadus. (2019). 01 25, 2020, Vastuugroup: <https://www.vastuugroup.fi/fi-et/tellija-vastutuse-seadus>

Tilaajavastulaki. (2019). 1 18, 2020, Finlex: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20061233>

Toiminnan aloittaminen Suomessa. (1. 1 2019. a.). Kasutamise kuupäev: 11. 12 2019. a., allikas Vero: https://www.vero.fi/en/other_language/eesti_kee/56359/tegevuse-alustamine-soomes-toiminnan-aloittaminen-suomessa/

Tulorekisteri tutvustus. (2019). Kasutamise kuupäev: 13. 12 2019. a., allikas Tulorekisteri: <https://www.vero.fi/tulorekisteri/tietoa-meist%C3%A4/other-languages/eesti-keel/>

Tõendi A1 (E101) taotlemine endale. (15. 3 2019. a.). Kasutamise kuupäev: 13. 2 2021. a., allikas Eesti.ee: https://www.eesti.ee/est/teenused/kodanik/too_ja_toosuhted/toendi_a1_e101_taotlemine_endale/toendi_a1_e101_taotlemine_endale_1

Ulkomaisen yhteisön veroilmoitus. (2019). 01 26, 2020, Vero: https://www.vero.fi/en/other_language/eesti_kee/valismaine_ettevotte_soomes_ulkomainen_y/valismaise_ettevotte_maksudeklaratsioon/

Yritystoiminnan lopettaminen Suomessa. (2019). 01 26, 2020, Vero: https://www.vero.fi/en/other_language/eesti_kee/valismaine_ettevotte_soomes_ulkomainen_y/aritegevuse_lopetamine_soomes_valismai/

Lainsäädäntö. (2020). 01 18, 2020, Finlex: <http://finlex.fi/fi/>

Majaehitussektor. (2020). 2 13, 2021, Rakennusliitto: <https://rakennusliitto.fi/wp-content/uploads/2020/12/MAJAEHITUS-2020-Talonrakennusala-2020.pdf>

Omavero sisselogimine. (2020). Kasutamine kuupäev: 2021, allikas Vero: <https://www.vero.fi/sahkoiset-asiointipalvelut/omavero/>

Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus. (7. 10 2020. a.). Kasutamine kuupäev: 11. 02 2021. a., allikas Vero: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48625/rakennusalan-k%C3%A4%C3%A4nnetty-arvonlis%C3%A4verovelvollisuus/>

sairausvakuutusmaksu. (11 2020. a.). Kasutamine kuupäev: 14. 2 2021. a., allikas yrittäjät: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/tyonantajan-abc/tyonantajamaksut/sairausvakuutusmaksu-317224>

Ulkomaalaisen rekisteröinti arvonlisäverovelvolliseksi Suomessa. (2020, 1 1). 01 18, 2020, Vero: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48697/ulkomaalaisen-rekister%C3%B6inti--arvonlis%C3%A4verovelvolliseksi-suomessa/>

Ulkomaiset vuokratyöntekijät ja Suomen verotus. (2020). Kasutamine kuupäev: 18. 1 2020. a., allikas Vero: <https://www.vero.fi/en/detailed-guidance/guidance/49081/leased-employees-from-other-countries-and-taxation-in-finland2/>

Ulkomaisten toimijoiden perustamisilmoitus. (2020). 01 18, 2020, YTJ: <https://www.ytj.fi/index/ilmoittaminen/perustamisilmoitus/ulkomaisettoimijat.html>

Rakentamispalvelun ostajat. (3. 2 2021. a.). Kasutamine kuupäev: 13. 2 2021. a., allikas Finlex: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931501#O1L2P8c>

Tööandja vastutuskindlustus. (2021). Kasutamine kuupäev: 13. 2 2021. a., allikas Ergo: <https://www.ergo.ee/arikliendile/vastutuskindlustus/tooandja-vastutuskindlustus>

TyEL kindlustus ehk tööandja pensionikindlustus. (2021). Kasutamine kuupäev: 14. 2 2021. a., allikas Varma: <https://www.varma.fi/tyonantaja/tule-asiakkaaksi/>

- TYEL pensionikindlustus*. (2021). Kasutamise kuupäev: 14. 2 2021. a., allikas Yrittäjät: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/tyonantajan-abc/tyonantajamaksut/tyel-elakevakuutus-317857>
- tyottomyysvakuutusmaksun*. (2021). Kasutamise kuupäev: 2021, allikas työllisyysrahasto: <https://www.tyollisyysrahasto.fi/tyottomyysvakuusmaksut/tyottomyysvakuutusmaksun-maksaminen/>
- Varavastutuskindlustus*. (2021). Kasutamise kuupäev: 13. 2 2021. a., allikas If: <https://www.if.ee/ariklient/kindlustused/vastutuskindlustus>
- Haimi, C. (9. 5 2018. a.). *Kuidas soomes ärikasumit maksustatakse*. Kasutamise kuupäev: 13. 02 2021. a., allikas CHK konsultatsioonid: <https://www.chk.ee/blogi/kuidas-soomes-arikasumit-maksustatakse-1>
- Haimi, C. (24. 11 2020. a.). *Tuvastamise teenus authenticator*. Kasutamise kuupäev: 2021, allikas CH Konsultatsioonid: <https://www.chk.ee/blogi/tuvastamisteenus-authenticator-toob-muutuse>
- Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. (2005). *Uuri ja Kirjuta*. Tallinn: Medicina.
- Vilk, U., & Piiskoppel, K. (03. 05 2015. a.). *Soome võitleb varimajandusega ehitussektoris*. Kasutamise kuupäev: 26. 01 2020. a., allikas Äripäev: <https://www.aripaev.ee/uudised/2015/03/03/soome-voitleb-varimajandusega-ehitussektoris>
- Võimre, U. (2017). *Ehitus- ja paigaldustööd Soomes*. Kasutamise kuupäev: 13. 12 2019. a., allikas Audit & Consult: <https://auditconsult.ee/2017/04/19/ehitus-ja-paigaldustood-soomes-2017/>
- Õepa, A. (3. 3 2015. a.). *Majandus*. Kasutamise kuupäev: 26. 01 2020. a., allikas Postimees: <https://majandus24.postimees.ee/3110203/soome-maksuamet-kolmveerand-valismaa-maksuvolgnikest-on-eestist>

LISAD

LISA 1. REGISTREERIMISAVALDUSE VORM Y1



YRITYS- JA
YHTEISÖTIE TOJÄRJESTELMÄ



Ametniku kirjed

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ASUTAMISAVALDUS

Aktsiaselts, ühistu, hoiupank,
sihtasutus, selts ja muu ühing

Y1

Blanketiga saab registreeruda äriregistrisse, sihtasutuste registrisse, käibemaksukohuslaste registrisse, ettemaksuregistrisse, tööandjaregistrisse ja kindlustusmaksukohuslasteks.

Palume saata blanketi aadressil Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) - Verohallinto, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Ettevõtte või ühingu nimi	
Ärinimi (kinnitatakse peale seda, kui nimi on äriregistris vastu võetud)	Ettevõtte keel
	☐ soome ☐ rootsi
Teine nimevariant	Kolmas nimevariant
Ettevõtte registreerub (andmed teatakse Maksuametile lehekülgedel 3 - 4)	
☐ Äriregistrisse (lisage avaldusele käsitlemistasu kviitung)	☐ Sihtasutuste registrisse

Registreerimise aega puudutav taotlus äriregistrile / menetluse kiirendamise taotlus (ei kehti aadressi ja kontaktandmete muudatusi) Äriregistri registreerimisteated käsitletakse saabumise järjekorras. **Erandeid võib teha ainult mõjuval põhjusel.** Taotlus võetakse arvesse vastavalt võimalustele.

☐ Märkige ristikesega, kui tegu on registreerimise aega puudutava taotlusega. **NB!** Põhjendage taotlust eraldi lisas.

Asukoht	
Vald	Välisriigi ettevõtte kodukohariik

Muud võimalikud ärinimed (täitke vajadusel)	
Paralleelsed ärinimed (ärinime võõrkeelsed tõlked)	
Lisategevusnimi	Lisategevusnime all teostatav äritegevus
Lisategevusnimi	Lisategevusnime all teostatav äritegevus

Avalikud kontaktandmed Patendi- ja registriamet ja Maksuamet (posti- või külastusaadress on kohustuslik)						
Postiaadress (tänav või tee)	Maja nr	Trepi-koda	Hoone nr	Postikast	Sihtnumber	Linn/vald
Külastusaadress (tänav või tee)	Maja nr	Trepi-koda	Hoone nr	Sihtnumber	Linn/vald	
E-post	Telefon	Kodulehe aadress				

Aruandeperiood algab ettevõtte asutamise kuupäevast või välisriigi ettevõtte puhul tegevuse alustamisest Soomes. Kui tegevus on alanud enne asutamise kuupäeva või tegu on seltsiga, palume tutvuda juhendiga.

Asutamise kuupäev või tegevuse algamine Soomes	pp.kk.aaaa	Esimese aruandeperioodi lõppemise kuupäev (maksimaalselt 18 kuud)	pp.kk.aaaa

Järgmine aruandeperiood algab automaatselt peale eelmise lõppemist ja kestab aasta.

YTJ 1001 1.2019

Lisa 1 järg

Y1

Ettevõtte jätkab eelkäija ettevõtte majandusegevust või äritegevust (näiteks jagunemine), vt juhend.	
☐ Palun täitke lisaks isikuandmete blankett.	
Eelkäija ettevõtte nimi	Äriregistrikood

Maksuametile teatatav põhitegevusala (viiekohaline tegevusala kategooria (TOL 2008) kood, lisateavet koodide kohta on Soome statistikameti kodulehel)				

Ettevõtlusvorm (palume lisaks täita kohustuslik lisablaankest vastavalt ettevõtlusvormile)	
☐ aktsiaselts (eraaktsiaselts)	☐ ühistu
☐ korteriühistu	☐ sihtasutus
☐ avalik aktsiaselts	☐ selts _____
Seltsiregistrinumber _____	
☐ välismaise ettevõtja filiaal	
☐ välismaine ettevõtte	
☐ muu, mis? _____	
Lisablaankestid: valige ja täitke vähemalt üks blankett vastavalt ettevõtlusvormile	
☐ 1 Aktsiaselts või avalik aktsiaselts	☐ 5 Elamisõiguskorteriühistu, elanikuhaldusala, Euroopa majandushuviühing või mujal registreeritud huviühingu Soomes asuv tegevuskoht või nupoteegiriing, nohipank või riigiettevõtte
☐ 1B Korteriühistu või kindlustusaktsiaselts või avalik kindlustusaktsiaselts	☐ 11A Sihtasutus (vastavalt uuele sihtasutusseadusele 48/12013)
☐ 2 Ühistu või hoiupank	☐ 12 Selts
☐ 3 Välismaise ettevõtja filiaal	
☐ 4 Vastastikune kindlustusselts, avalik vastastikune kindlustusselts või kindlustusselts	
Lisablaankestid Maksuametile	
☐ 6204 Lisablaankest välismaise ettevõtte registreerimiseks	☐ 6208 Korteriühistu ja kinnistuühing

YTJ 10012

Lisateavet käesoleva avalduse kohta annab (nt esindaja või raamatupidamisbüroo)		
Isiku ja ettevõtte nimi		
Postiaadress	Sihtnumber	Linn/vald
Telefon	E-post	

Kuupäev ja allkiri		
Kuupäev	Allkiri ja nimi loetavalt	Telefon

Registri kirjeldus: Isikuandmeseaduse § 24 sätestatud andmed blanketiga seotud registritest saab aadressil ytj.fi ning Patendi- ja registeriametist ja Maksuametist.

YTJ 1001 1.2019

Põhiosa, lk 2 (4)

Tagasi vormi algusesse

Lisa 1 järg



VÄLISMAISE ETTEVÖTTE REGISTREERIMINE
Vormide Y1 ja Y2 lisa

Ettevõtte

Ettevõtte nimi		Kas asjaajamiskeel on inglise keel?
		☐ Jah
Välismaise registreerimisnumber või ettevõtte kood	Välismaise käibemaksukohustuslase kood	Välismaise maksustamisel kasutatav number (TIN)

Vaid maksuhaldurile teatatav postiaadress (ei ole näha aadressis yti.fi)

Postiaadress (tänav või tee)			Maja nr	Trepikoda	Korteri nr
PK	Sihtnumber	Asula	Riik		

Konto number

IBAN	BIC

Käibemaksukohustuslaseks registreerimine

Ettevõtte registreerib ennast käibemaksukohustuslaseks	alates (pp.kk.aaaa)
☐ Äritegevusest (näiteks püsiv tegevuskoht Soomes) ☐ Deklaratsiooni esitamise kohustus ainult (teavituskohustuslase) Euroopa Liidu või enntusteenuste ostmisel (täitmise juhised vt lk 10-11) ☐ Kaugmüügi korral tarbijatele Soomes, alumine piirväärtus ületatakse alustamise kuupäeval (käibemaksuseaduse § 63 a)	

Käibemaksukohustuslaseks hakkamine

Ettevõtte hakkab vabatahtlikult käibemaksukohustuslaseks (vt täitmise juhiseid lk 12-13)	alates (pp.kk.aaaa)
☐ Vabatahtlikult käibemaksukohustuslaseks ☐ Kinnistu kasutuskoosseis üheksa (või rohkem) staatusi (käibemaksuseaduse §-id 12 ja 30, lisage koopia üürilepingust) ☐ Kaugmüügi eest tarbijatele Soomes, alumine piirväärtus ei ole ületatud (käibemaksuseaduse § 63 a)	

62041

Tulumaksu ettemaksmise registreerimine

Ettevõtte taotleb tulumaksu ettemaksmise registrisse kandmist (tulumaksu ettemaksu seaduse § 25)	alates (pp.kk.aaaa)

Töötasu maksmine

Ettevõtte registreerib ennast regulaarselt töötasu maksvaks tööandjaks	alates (pp.kk.aaaa)

Kindlustustasu maks

Ettevõtte registreerib ennast kindlustusmaksukohustuslaseks	alates (pp.kk.aaaa)

Omaalgatuslike maksude maksuperiood

Kui ettevõtte käive on kalendriaastas maksimaalselt 100 000 eurot, võib käibemaksu, kinnipeetavad tulumaksud, tööandja sotsiaalkindlustusmaksu ja tuluallikamaksud deklareerida ja maksta tsükliliselt kord kvartalis. Kui käive on maksimaalselt 30 000 eurot, võib käibemaksu deklareerida ja maksta kalendriaastate kaupa ja muud maksud kvartalite kaupa. Käibe hulka loetakse ka ettevõtte välismaine käive.

☐ Kalendriaasta käive on maksimaalselt 30 000 eurot	☐ Kalendriaasta käive on 30 001 - 100 000 eurot
--	--

Lisa 1 järg

Tegevuse kirjeldus Soomes

Millist tegevust ettevõtte Soomes praktiseerib?

Täitke see punkt, kui ettevõtte teeb Soomes ehitus- või montaažitöid

Tellija	Registrikood	Objekt	Kestus (pp.kk.aaaa–pp.kk.aaaa)

Kui ettevõtte teeb ehitus- või montaažitöid, kas ühe töövõtuobjekti või mitme järjestikuse töövõtuobjekti kestus on Soomes üle 9 kuu? ☐ Jah ☐ Ei

Kas ettevõtetel on Soomes			
kontor või töökoda		müügikoht	
☐ Jah	☐ Ei	☐ Jah	☐ Ei
ladu		muu tegevuskoht	
☐ Jah	☐ Ei	☐ Jah, milline?	☐ Ei
Töötajate arv Soomes		Kas ettevõtte töötajad viibivad Soomes kauem kui 6 kuud?	
☐ 0	☐ 1	☐ 2–5	☐ üle 5
☐ Jah	☐ Ei		
Millised tööülesanded on ettevõtte töötajatel Soomes (nt müük, turustamine jne)			
Kas Soomes leidub füüsiline või juriidiline isik, kellel on õigus sõlmida ettevõtet siduvaid lepinguid või vastu võtta tellimusi?			
☐ Jah	☐ Ei		
Kas ettevõtte juhtkond asub püsivalt Soomes?		Kus tehakse ettevõtet puudutavad olulised otsused?	
☐ Jah	☐ Ei	☐ Ettevõtte residendiriigis	☐ Soomes
		☐ Mujal	

Kas ettevõtte müüb Soomes							
☐	Eraisikutele	☐	Soomes käibemaksukohustuslasena registreeritud ettevõtetele	☐	Muule sihtgrupile		
Kas ettevõtte müüb Soomes							
☐	Eraisikutele	☐	Soomes käibemaksukohustuslasena registreeritud ettevõtetele	☐	Muule sihtgrupile		
Milliste allpool nimetatud tegevustega ettevõtte tegeleb							
Ühendusesisene müük Soomest		Ühendusesisesed ostud Soome		Eksport Soomest			
☐	Jah	☐	Ei	☐	Jah	☐	Ei
Hinnang investeeringute summale esimese majandusaasta jooksul						eurot	

Lisateave

--

Konstitutsioonid isal ☐ Väljavõtte koduriigi äriregistrist Äriregistri väljavõtte tõlge (soome, rootsi või inglise keeles) ☐ Töövõtulepingu koopia ☐ Koopia tööjõu rentimise lepingust		Vajaduse korral lisage ☐ Volitus ☐ Üürilepingu koopia ☐ (käibemaksuseaduse §-id 12 ja 30)
--	--	--

Kuupäev ja allkiri

Kuupäev	Alkiri ja nime väljakirjutus (vajaduse korral lisage volitus)

Tagasi vormi algusesse

Prindi

Tühjenda vorm

LISA 2 TULUMAKSU ETTEMAKSU AVALDUSE VORM 5010



Tax Administration
P.O. Box 700
00052 VERO

e-File
tax.fi/mytax



APPLICATION FOR TAX CARD
AND/OR TAX PREPAYMENT

Reset form

Use this form to apply for a tax card and/or tax prepayment if you are a resident taxpayer, business operator, self-employed person, an operator of agriculture or forestry, or a shareholder in a partnership. All income and deductions for the year must be reported in the form, even if the application only concerns tax prepayment. A tax card or tax prepayment decision issued earlier will remain valid until you receive the new decision. Tax prepayments must be paid on the due dates, even after submitting an application for a change to prepayments. After the end of the tax year, you can use this form to request prepayment or additional prepayment.

Individuals who live abroad permanently or stay in Finland for no more than six months should use form 5057e to apply for a non-resident taxpayer's tax at source card, tax card or tax prepayment.

Individuals who live abroad permanently or stay in Finland for no more than six months should use forms 5057e and 6148e to apply for progressive taxation of income.

Individuals who currently live or have previously lived abroad and stay in Finland for more than six months should use form 5042e to apply for a non-resident taxpayer's tax at source card, tax card or tax prepayment.

Individuals who are moving from Finland to live abroad, or who already live abroad, should use form 6207a to apply for a non-resident taxpayer's tax at source card, tax card or tax prepayment.

1 Personal details and tax year

Your name	Personal identity code or Business ID	Tax year

ddmmyyyy

☐ I am applying for
a tax card, effective from

☐ I am applying for tax prepayments, changes to prepayments or the removal of prepayments.

☐ I request that my tax card consider all taxes payable based on my income and that no tax prepayment be imposed.

☐ I am asking for tax prepayments on income not subject to withholding tax.

☐ I am asking for tax prepayments due after the end of the tax year (additional prepayment). See section 17.

2 Pay and fringe benefits

☐ I am asking for deferral and income spreading. (Please attach the payor's statement on the lump sum income and the related grounds for payment.)

	Estimated total gross income for the year		Gross income earned by the change date ¹⁾		Taxes withheld by the change date ¹⁾	
	€	c	€	c	€	c
Pay and fringe benefits						
Other taxable reimbursement of expenses						
Reimbursement of day care provider's expenses						
Seafarer's income and fringe benefits						
Pay and fringe benefits from Åland archipelago ferries						
Pre-withholding deduction (e.g. chainsaw deduction for forestry workers)						
Employee share-options or share award						
☐ I no longer receive pay from the employee share-option provider. ☐ I am asking for tax prepayment on employee share-options.						
Share of personnel fund (taxable)						

VEROH 5010e 1.2018/2 1/8

¹⁾ The amounts of income received and tax withheld are shown in the most recent payslip or the payor's notification of payment.



APPLICATION FOR TAX CARD
AND/OR TAX PREPAYMENT

Personal identity code or Business ID	Tax year

3 Benefits (e.g. unemployment allowance, sickness allowance, child home care allowance, financial aid for adult students and start-up grant)

Payor's name		Benefit	
Start date, current year ²⁾	ddmmyyy	End date, current year ²⁾	ddmmyyy
Estimated total gross income for the year		Gross income earned by the change date	
€	c	€	c

+

Payor's name		Benefit	
Start date, current year ²⁾	ddmmyyy	End date, current year ²⁾	ddmmyyy
Estimated total gross income for the year		Gross income earned by the change date	
€	c	€	c

50102

²⁾ The start date should be the date on which the benefit was paid for the first time this year, and the end date should be the last date on which the benefit is paid this year.

4 Pension (e.g. national pension, old-age pension, capital income from insurance-based assets)

☐ I am asking for a deferral of retirement income and income spreading. (Attach all decisions concerning pensions paid retroactively.)

+

Payor's name		Type of pension	
Start date, current year ³⁾	ddmmyyy	End date, current year ³⁾	ddmmyyy
Estimated total gross income for the year		Gross income earned by the change date	
€	c	€	c

VEROH 5010e 1.20182.2/8

Payor's name		Type of pension	
Start date, current year ³⁾	ddmmyyy	End date, current year ³⁾	ddmmyyy
Estimated total gross income for the year		Gross income earned by the change date	
€	c	€	c

Lisa 2 järg



APPLICATION FOR TAX CARD
AND/OR TAX PREPAYMENT

Personal identity code or Business ID	Tax year

Payor's name		Type of pension	
	ddmmyy		ddmmyy
Start date, current year ³⁾		End date, current year ³⁾	
Estimated total gross income for the year		Gross income earned by the change date	
€	c	€	c

50103

Payor's name		Type of pension	
	ddmmyy		ddmmyy
Start date, current year ³⁾		End date, current year ³⁾	
Estimated total gross income for the year		Gross income earned by the change date	
€	c	€	c

+

Payor's name		Type of pension	
	ddmmyy		ddmmyy
Start date, current year ³⁾		End date, current year ³⁾	
Estimated total gross income for the year		Gross income earned by the change date	
€	c	€	c

VEROH5010e 1.2019/2.3/8

Payor's name		Type of pension	
	ddmmyy		ddmmyy
Start date, current year ³⁾		End date, current year ³⁾	
Estimated total gross income for the year		Gross income earned by the change date	
€	c	€	c

³⁾ The start date should be the date on which the pension was paid for the first time this year, and the end date should be the last date on which the pension is paid this year.

⁴⁾ The pension paid and the withholding tax are shown on the notifications of payment. If the payment of pension starts mid-calendar year, attach a copy of the pension decision. Also report the wages and salary (including holiday pay), and the benefits and other income received during the same year.

Lisa 2 järg



APPLICATION FOR TAX CARD
AND/OR TAX PREPAYMENT

Personal identity code or Business ID	Tax year

5 Other income subject to withholding tax

	Estimated total income for the year		Gross income earned by the change date ⁹⁾		Taxes withheld by the change date ⁹⁾	
	€	c	€	c	€	c
Private caretaker's fee and reimbursement of expenses						
Reimbursement of expenses for private caregivers (as deductions)						
Dependent caregiver's fee						
Compensation for use						
Trade income (VAT liable, not in the Prepayment Register)						
Expenses relating to the trade income above (as deduction)						
Trade income (not VAT liable, not in the Prepayment Register)						
Athlete's fees						
Other taxable income subject to withholding tax						

⁹⁾ The amounts of income received and tax withheld are shown in the most recent **payslip** or the **payor's** notification of payment.

6 Study grants (higher education, upper secondary education)

January	€	c	February	€	c	March	€	c	April	€	c
May	€	c	June	€	c	July	€	c	August	€	c
September	€	c	October	€	c	November	€	c	December	€	c

50104

	€	c
Taxes withheld by the change date		

7 Personal income subject to prepayments

	€	c
Personal earned income		
Profit from income-generating activities _____		
Wages and salary subject to prepayments (no withholding tax obligation for the employer)....		
Pensions subject to prepayments _____		
Grants		
Personal capital income after deduction of expenses		
Other capital income subject to prepayments		

VEROH5010e 1.20182-4/8



APPLICATION FOR TAX CARD
AND/OR TAX PREPAYMENT

Personal identity code or Business ID	Tax year

8 Deductions from earned income	€	c
Membership and unemployment fund fees of <u>labour market organisations</u>		

Expenses incurred in acquiring and maintaining wage income	€	c
Training expenses _____		
Home office deduction _____		
Tools (expenses for materials and use of own tools) _____		
Increased living expenses due to commuting _____		
<u>Other</u> expenses _____		
Total expenses incurred in acquiring or maintaining wage income		

Expenses incurred in acquiring and maintaining income other than wages and salary	€	c
Expenses incurred in acquiring or maintaining other employment income _____		
Expenses incurred in acquiring or maintaining income relating to benefits or other earned income		

50105

Statutory pension insurance contributions for income other than wages or salary	€	c
YEL or MYEL pension insurance contributions (when not deducted as business expenses)		

9 Deductions from capital income	€	c
Total management and safekeeping expenses for securities/year _____		
<u>Other</u> expenses incurred in acquiring or maintaining capital income _____		
Home loan interest _____		
First-time buyer's home loan interest _____		
Interest on loan relating to acquiring or maintaining income _____		
Voluntary pension insurance or long-term savings agreement payments		
In my tax assessment, the child increase of credit for deficit in capital income must be made for		<u>child/children</u>

10 Repaid shareholder loan (deducted as expenses incurred in acquiring or maintaining capital income)

Name of limited liability company (LLC)	Business ID	
Amount of shareholder loan repaid, paid no later than the fifth tax year after the loan was taken out.	€	c
Year in which the repaid shareholder loan was taxed as capital income	Year	

VEROH:50105 1.2018/2.5/8

Lisa 2 järg



APPLICATION FOR TAX CARD AND/OR TAX PREPAYMENT

Personal identity code or Business ID	Tax year

11 Other deductions				€	c
Total child support/year					
Child's personal identity code	Child's personal identity code	Child's personal identity code	Child's personal identity code		

	Repaid income; please specify	Year of repayment	Amount of income	€	c
Repayment deduction					

	€	c
Deduction for student loan, student loan repayments (Deduction requires Kela decision on student loan deduction.)		

12 Dividends and surplus

Dividends from non-listed companies					
	€	c		€	c
Gross share of earned income			Gross share of capital income		
☐ Dividends included in earned income are from a company for the operations of which I have YEL insurance.					

Surplus from non-listed co-operatives					
	€	c		€	c
Gross share of earned income			Gross share of capital income		
☐ The surplus included in the earned income is from a company for the operations of which I have YEL insurance.					

	€	c
Gross dividends from listed companies		
Fully taxable dividends from listed companies		
Gross surplus from listed companies		

13 Capital gains and capital losses from trading with securities		€	c
Total capital gains			
Total capital losses			

14 Business income

14.1 Business operator/self-employed person

	€	c		€	c
Earned income from business operations			Capital income from business operations		

VEROH5010e 1.2018/2.6/8

Lisa 2 järg



APPLICATION FOR TAX CARD
AND/OR TAX PREPAYMENT

Personal identity code or Business ID	Tax year

14.2 Agricultural taxpayer⁶⁾

	€	c		€	c
Earned income from agriculture			Capital income from agriculture		

⁶⁾ Where necessary, fill in the profits from selling timber under 14.3 Forestry taxpayer.

14.3 Forestry taxpayer

	€	c		€	c
Profits from selling timber			Accrued profits from selling timber		
Accrued taxes withheld from the profits from selling timber					

14.4 Reindeer husbandry taxpayer

	€	c		€	c
Earned income from reindeer husbandry			Capital income from reindeer husbandry		

14.5 Income from partnerships in which the taxpayer is a shareholder

Partnership's Business ID	Partnership's Business ID		Partnership's Business ID	Partnership's Business ID	
Earned income from partnership business operations	€	c	Capital income from partnership business operations	€	c
Earned income from partnership agricultural operations			Capital income from partnership agricultural operations		
			Capital income from personal income source, received from partnership		

Seasonal business operations

50107

I am engaged in business operations on a seasonal basis and asking for tax prepayments for the period		Start date (ddmmyyyy) – End date (ddmmyyyy)	
Description of the operations and their seasonal character			

15 YEL/MYEL work income details

The details affect the amount of sickness allowance and daily allowance contributions.

	€	c
Confirmed annual work income for YEL insurance		
Confirmed annual work income for MYEL insurance		
Pay from business operations ⁷⁾		

⁷⁾ Pay, fringe benefits and taxable reimbursement of expenses from a company for whose operations you have YEL or MYEL insurance. Also enter these and any pay received from other employers in the income subject to withholding tax.

16 Change in family relations

	ddmmyyyy
My spouse and I have separated permanently	

VEROH 5010e 1.20182.7/8

APPLICATION FOR TAX CARD
AND/OR TAX PREPAYMENT

Personal identity code or Business ID	Tax year

17 Prepayment imposed or raised after the end of the tax year (additional prepayment)

You can ask the Tax Administration to determine an additional prepayment that will fall due after the tax year has ended. The additional prepayment does not have to be based on your income subject to prepayments. The application can be submitted after the end of the tax year, up to the date of completion of the tax assessment process. Select the grounds for the additional prepayment from the options below.

I am applying for a prepayment of	€	c	for the tax year	Tax year
Grounds for additional prepayment				
☐ Rental income ☐ Capital gains				
☐ Business income (income from business operations, income from agricultural operations, income from partnerships) ☐ Foreign income				
☐ Insufficient taxes have been withheld from earned income ☐ Insufficient taxes have been withheld from capital income				
☐ Other reason: ☐ Not giving grounds for additional prepayment				
☐ I am asking for a prepayment to be imposed after the tax year, on the basis of the information I have given. (In this form, state all your income and deductions for the tax year.)				

18 Further information

Further information is provided by	Telephone number during office hours

50108

19 Enclosures

☐ Travel expenses – Commuting to and from work Fill in form 1A	☐ Capital gains and losses Fill in form 9
☐ Travel expenses – Weekend travel Fill in form 1B	☐ Domestic help credit – non-wage compensation paid to a company for work Fill in form 13A
☐ Travel expenses – Trips to a secondary place of work Fill in form 1C	☐ Domestic help credit – wage or salary paid to an employee Fill in form 14B
☐ Travel expenses – Deductible as expenses for the production of income (e.g. travel expenses for special sectors) Fill in form 1D	☐ Statement on foreign income (earned income) Fill in form 16A
☐ Rental income – Rental apartments Fill in form 7H	☐ Statement on foreign income (capital income) Fill in form 16B
☐ Rental income – Real estate Fill in form 7K	☐ Deduction for second home for work Fill in form 19
☐ Rental income – Other property Fill in form 7L	

VEROH 5010a 1.2018/2.9/8

Date	Signature	Telephone number

The information entered on this form will be read by computer, by optical character recognition. The computer system does not process anything you may have written outside the spaces. Only fill in forms printed out from tax.fi, do not use photocopies. Photocopies may have inferior quality, making optical character recognition difficult.

Print

To page 1

Reset form

LISA 3 intervjuu küsimused

1. Kirjeldage palun oma ettevõtet lühidalt.
2. Miks planeerite minna Soome ehitusturule?
3. Kas kasutate uuele turule minemiseks riigiabi või mõnda toetust?
4. Milliseid teadmisi omate Soome ehitussektorist ning milliseid teadmisi omate Soome maksusüsteemi kohta?
5. Kui suur on töötajate arv kellega planeeritakse Soome turule siseneda?
6. Millise tasemega ning millises vanuses on need töötajad?
7. Kui suurt puhaskasumit oodatakse esimesel tegutsemise aastal?
8. Millises summas prognoosite jooksvaid kulutusi?
9. Kas ja millises summas olete saanud erinevate kindlustuste pakkumisi?
10. Kas ja millises summas olete saanud raamatupidamise teenuse pakkumisi?